

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se sprejemajo v Uredništvu
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Usodni molk

(Od našega stalnega dopisnika.)

Zagreb, 16. julija.

Moč in politična modrost posameznih narodnih vodij se kaže v težkih trenutkih. Kadar so razmere normalne in kadar stvari potekajo v rednem svojem toku, ni treba velike pameti niti posebne politične sposobnosti. Stvari se odvijajo same po sebi in človek jih kvečjemu more samo ovirati. Nasprotno se pa v težkih trenutkih, ko je treba združiti i umsko sposobnost i politično odgovornost, tedaj se pokaže državniška sposobnost in politična dozorelost posameznega narodnega voditelja. Ali se je pokazala ta sposobnost pri voditelju hrvatskega naroda?

Opozorimo na nekatera dejstva. Po usodnih dogodkih v belgrajski skupščini je v celi Hrvatski nastala taka enotnost naroda, ki je gledal v Stjepana Radiča s tolikim zaupanjem, da verjetno nikdar noben politik v novejši zgodovini ni imel tako dobesedno vsega naroda za seboj, kot Stjepan Radič v tem času. Niti ono varanje z nevtralnimi človečanskimi republiko in tisto haragiranje hrvatskih kmetov, ki je spremljalo prvo dobo Radičeve stranke, ko je bil Radič nedotakljivi vodja hrvatskih republikancev, mu ni prineslo toliko udanosti, kot strelj Puniš Radiča. Kajti tedaj, ko je Radič vlačil za nos kmete z republiko, je imel istočasno veliko vročih nasprotnikov tudi pri tistih elementih, ki se niso nahajali v vrstah Svetozarja Pribičevića, ampak so i po svojem delu i po svojem čustvovanju vedno želeli in stremili za dobro hrvatskega naroda. Bilo je tedaj zelo veliko nevernih Tomažev, ki so uvidevali ves dilantizem tedanje njegove politike in škodljivost takega dela. Po izjavi pokojnega Pavla Radiča v parlamentu in v dobi, ki je tej izjavi sledila, so se hrvatski volivci čim dalje bolj oddaljevali od Stjepana Radiča. Ni bilo skoro nobenega močnejšega intelektualca med nami, ki bi odobral Radičovo politiko. Tudi široki sloji naroda so istotako uvidevali, da je Radičeva politika škodljiva in v kratkem času je Radič doživel, da so ga mase v trumah začele zapuščati, posebno v Dalmaciji, tam, kjer je naš element najintenzivnejši, najponosnejši in v politiki najstvarnejši. Radičeva zveza s Svetozarjem Pribičevićem je donesla strašno razočaranje. Strelj Puniš Radiča so vse te ljudi, ki so bili nezadovoljni z Radičovo politiko, zopet združili za Radiča. Ne samo, da so pristali njegove stranke postali odločnejši, ampak tudi tisti, ki niso nikdar verjeli Radičevi politiki, so deloma vsled hrvatske sentimentalnosti, deloma pod zmago čustva in občutenja, da tako več naprej ne gre, tudi vsi ti so se znašli v skupnosti z Radičevimi pristasi in vsi smo upirali oči v Radiča. Vsi smo čakali, kaj bo on rekel in kaj bo naredil. Vedeli smo, da je orientacija Stjepana Radiča bila odločilna za vso hrvatsko javnost brez oziroma stranke in stanove. Ne razpravljamo sedaj, ali je bilo to pametno ali ne, ugotavljamo le dejstvo, ki ga priznava vsak, kdorkoli je prišel v stik z našim narodom te dni.

Medtem pa on, ki je menda najbolj klepetav politik na zemeljskih krogli, in ki po diktatu nezdranega značaja, »premlja vsi javne manifestacije življenja in politike s svojimi izjavami, on sedaj molči. Poprej so ga morali neprestano brzdati in prositi, da bi molčal. Sedaj ga nasprotno ves narod prosi, naj bi govoril, a on molči. Nekateri so smatrali, da je njegov molk posledica bolezni. Tisti pa, ki so imeli priložnost, da so se z njim sestali po njegovem povratku iz Belgrada, so videli, da bolezni nikakor ni poslabšala njegovega plodnega jezika. On sicer govori, toda govori, česar nihče ni pričakoval, o stvareh, za katere se ne interesira hrvatski narod. Govori kvečjemu o stvareh, o katerih se morda niti ne bi smelo govoriti. O tem pa, kar je pričakoval ves hrvatski narod, o tem molči.

Namesto njega govori tisti, ki je zadal hrvatskemu narodu največ bolesti, ki se je trajno izmišljal novih sredstev, kako bi Hrvat ukrotil. V imenu hrvatskega naroda govori Svetozar Pribičević. Zastonj je bil obupen klic vsega naroda, da je poslednja ura, v kateri mora on, Radič, govoriti. Zastonj je bila želja vsega naroda, naj Stjepan Radič te dni zgrabi, naj Stjepan Radič v tem času izvaja samostojno hrvatsko politiko, ki bo najbolj odgovarjala koristim Hrvatov in države. Vse to ni pomagalo. On je v svoji lahkovernosti zaupal siremskim glasovom Svetozarja Pribičevića in njemu izročil krmilo v roke. Vsa hrvatska javnost si je na jasnem, da Svetozar Pribičević v zgodovinskih važnih dogodkih ne more biti na tisti liniji, po kateri mora hoditi odločujoča hrvatska politika. Toda tega ni vedel Stjepan Radič. On je celo zaupal Pribičeviću in njegovim intrigam. Pribičevići ljudje so namreč prepirali Radiča, da odločilni krogi sploh ne dovoljujejo niti besede o reviziji ustave, češ da bodo

Ministrski kandidati se zbirajo

r Belgrad, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Delovanje mandatorja krone sicer zelo počasi napreduje, vendar ja se zdi, da bo v glavnem uspelo. Dosedaj so dali pristanek za vstop v vladu generala Hadžića dr. Stampar, dr. Račić ter dr. Pliverić. Pričakuje se samo še prihod našega londonskega poslanika g. Gjuriča, katerega mišljenje in stališče bo merodajno za nadaljnji razvoj dogodkov, kar se tiče nevtralne vlade. Po vesteh, ki smo jih dobili, je naš londonski poslanik odpotoval snoči iz Londona in pride sem jutri popoldne. Istočasno se pričakuje tudi prihod našega rimskega poslanika g. Rakića. Njegov prihod v Belgrad pa ni v zvezi s sestavo nevtralne vlade. On je poklican, ne kot kandi-

dat, marveč samo zato, da merodajne kroge obvesti o razmerju med nami in Italijo s posebnim ozirom na nettunske konvencije.

Od ministrskih kandidatov so bili danes sprejeti v dvoru dr. Račić in dr. Stampar. Dr. Račić, zdravnik iz Splita, je dal častnikarjem izjavo, v kateri pravi, da je pripravljen sprejeti mesto v eventualni vladi in posvetiti vse svoje moči za dobro naroda in države. Iz Splita javljajo tudi, da je odpotoval v Belgrad bivši splitski župan dr. Ivo Tartaglia, ki se tudi ponuja za kandidata. V tukajšnjih krogih se opaža, da se še vedno nič ne govori o ministrskih kandidatih iz Srbije, ampak samo iz Hrvaške.

Atentator Momčilov umrl

r Belgrad, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Dva ob štirih je umrl atentator Ivan Momčilov. V poslednjih trenutkih atentatorjevega življenja se ni nič posebnega zgodilo. Ze snoči se je jasno videlo, da so vse nade, da bi ostal pri življenju, pokopane. Okrog desete zvečer se je sicer atentator malo opomogel in so mu dali injekcije, nakar so ga hoteli operirati. Vendar pa je zdravniški svet sklenil, da se

operacija ne izvrši, ker so prišli do soglasnega mnenja, da bi bolnik med operacijo umrl. Ob 11 zvečer je nato prišel umirati in je izdihnil ob štirih. Ves čas je bila pri njem usmiljena sestra, ki mu je v zadnjem trenutku njegovega življenja prižgala dve sveči. Atentator ves čas ni hotel dati nobenega znaka od sebe in tako je ostal brezuspešen ves trud, da bi se kaj zvedelo za preiskavo. Atentator je bil danes popoldne obduciran.

Vedno huiše in konkretnije obtožbe proti Nobilu

Nerazumljiva nadutost fašistovske vlade - Nobile kriv polarne nesreče

v Stockholm, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne je švedsko vojno ministrstvo objavilo nastopni komunikacije, ki ga je v ponedeljek zvečer odposlal voditelj švedske pomorske ekspedicije na Spitzbergh kapitan Thörnberg: »Ravnokar sem prejel od »Krasine« sledečo vest o skupini, ki se nahaja pri zrakoplovu. »Krasine« je predlagal generalu Nobilu, da po rešitvi Viglierijeve skupine organizira velike poizvedovalne polete o balonski skupini. Med temi poizvedovanji je hotel »Krasine« ostati tukaj. Nato je prišel odgovor: Italijanska vlada je sklenila, da do nadaljnjega ustavi poizvedovalne polete. »Krasine« bo svoje letalo prevzel na krov pri rtiču Wrede in se bo potem odpeljal v Adventbay. Švedska rešilna ekspedicija brez »Krasinove« pomoči ne more organizirati poizvedovanj po balonski skupini. Tudi ni več potrebna švedska letalska pomoč, ker sta prisotni dve veliki, novo popravljena italijanski vodni letali. Zelo značilno je, da Nobile ni zahteval švedskih letalskih poizvedovanj, ko je »Krasine« še bil na mestu, in me tudi ni nič obvestil o razgovorih med »Krasinom« in italijansko vlado. — Podpis: Thörnberg.« Brzjavka je tu povzročila veliko pozornost, ker se zdi, da je kapitan Thörnberg, čegar kratko in stvarno poročilo nikdar nima nobene nepotrebne besede, zelo ogorčen o postopanju generala Nobila.

v Kodanj, 17. julija. (Tel. »Slov.«) »Citta di Milano« je v Kingsbayu pripravljena za odhod in čaka samo še na to, da pripelje »Krasine« rešeno italijansko moštvo, katerega namerava »Citta di Milano« prepeljati v Narvik. Potem se bo »Citta di Milano« vrnila v Svalbard. Stanje generala Nobila se je zboljšalo. V Yalesundu leži ladja »Tanja« s tremi švedskimi letali, kjer čaka na povratek ladje »Quest«, da se potem odpelje na jug. Dalje se nahaja v Yalesundu parnik »Bobby« s tremi

norveškimi letali. Ta ladja bo odpeljala na sever, da bo nadaljevala poizvedovanja po raziskovalcu Amundsen. Neki madjarski častnikar, ki se je iz Svalbarda vrnil v Oslo, poroča, da je moštvo »Citta di Milano« zelo razburjeno. Trdi da je zvedel, da je posadka izročila poveljniku ladje pismeno prošnjo, naj odstrani italijanskega župnika, ki je kriv, da je stvar tako nesrečno končala.

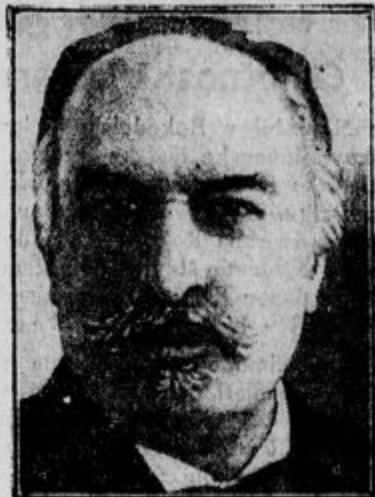
v Kodanj, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Češki učenjak dr. Behounek je sporočil »Izvestjem«, da ga je Malmgreen neposredno pred katastrofo Italije opozoril na pomanjkljivo krmilo zrakoplova. Katastrofa se je zgodila zato, ker je Nobile v trenutku, ko je vihar gural zrakoplov brez pomoči, odredil preiskovanja v ozemlju jugovzhodno od severnega pola.

Giolitti umrl

v Rim, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Dva ob 1.35 je umrl, star 87 let, bivši italijanski ministrski predsednik Giovanni Giolitti. Katastrofa se je pričakovala takoj, ko je nastopilo prvo poslabšanje, ker je razen splošnih telesnih slabosti pritisnila še pljučnica, ki je bolezen pospešila. Italijanski listi pišejo dolge nekrologe, o njegovem političnem delovanju pa pišejo s strankarskega stališča.

v Rim, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Pogrebne svečanosti po pokojnem Giolittiju se bodo vršile v četrti. Vendar pa dan in formalnosti pri pogrebu še niso določene. Pokojnik je določil, da ga morajo brez vsakih svečanosti pokopati v Cavourju. Truplo je položeno na oder v oni sobi, v kateri je Giolitti živel šestdeset let. Mussolini je po prefektu v Turinu dal sporočiti svoje osebno sožalje. Tudi poslanska zbornica je poslala sožalno brzjavko. Italijanski listi samo prijetno zavzemajo stališče o delovanju tega tihega človeka in niso toliko objektivni, da bi pravilno

poročali o življenjskem delovanju Giolittija. »Tribuna« piše, da je Giolitti deloval parlamentarno 50 let, toda za fašizem je bilo to delovanje tako daleč, da se oba sveta nista mogla drug drugega dotakniti.



Giovanni Giolitti

je bil rojen 22. oktobra leta 1842. v Mondori, provinca Cuneo. Studiral je upravne pravne vede in vstopil v državno upravno in finančno službo. Od narave obdarjen z veliko sposobnostjo politične taktike, se je kmalu potegoval za poslanski mandat in ga dobil leta 1882. Poslanec je bil celih 40 let. Minister je postal prvič leta 1889 v Crispijevem kabinetu, potem je sam Crispija strmoglavil, v čemer je bil mojster, in postal leta 1892. po sijajni volivni zmagi ministrski predsednik. Odslej je bil nemajdana avtoriteta, nepremagljiv in prekanjen taktik, kakršnih se domovina Machiavellija veliko ne premore. Bil je potem še velikokrat minister, najdalj od maja 1906 do decembra 1909, od marca 1911 do maja 1914 in zadnjič od junija 1920 do julija 1921.

V notranji politiki je Giolitti sledil znanemu liberalnemu programu, ni imel nobenih globokih idejnih smernic, ampak se je odlikoval po spretnem laviranju in akomodiranju vsakemu danemu položaju ter je znal mojstrsko izrabljati slabosti nasprotnika. V zunanje-političnem pogledu je Giolitti zastopal politiko trozveze, kar ga pa ni zadrževalo, da ne bi iztrgal veliki trozvezini prijatelji in varovanci Turčiji Tripolisa. Ob izbruhu svet. vojne je Giolitti odločno nastopil za nevtralizacijo Italije in se protivil njeni priključitvi antanti, kar je bilo v tistem hipu zelo popularno, a je pozneje fašistom izvrstno služilo. da so izpodkopali njegovo dozdan neosporjeno avtoriteto. Do junija 1920 je Giolitti ostal več ali manj v ozadju, nato pa ob takratnih notranjih homatijah Italije prevzel zopet vladu, o kateri so upali, da bo izvedla državo iz zagate ljutih notranjih borb. Giolitti je sicer zopet dobil veliko večino, uspešno obplul čer komunizma, ni se pa mogel radi svoje nedoslednosti in omahljivosti ter dvolične politike obraniti fašizma, kateri je Giolittija neusmiljeno obsodil na politično smrt. Po svojem padcu julija 1921 je ostal še poslanec in je, ko so se zbirale proti Mussoliniju vse antifašistične sile, ostro proti njemu nastopil, a je zopet omahnil, tako da tudi v opoziciji ni prišel več v poštev.

Giolitti je objavil leta 1922 svoje Spomine v dveh zvezkih (Milano, Treves).

* * *

Napram Slovincem v Primorju je vodil Giolitti mnogo milejšo politiko nego jo izvajajo fašisti, čeprav ne morda iz kakih posebnih simpatij, ampak večinoma iz taktičnih razlogov in ker je tako postopanje odgovarjalo njegovi mentaliteti. Če bi njegova politika zmagala, bi bil morda Slovincem v Italiji njihov položaj mnogo olajšan.

odločilni krogi raje pustili amputacijo, kot pa privolili v spremembo ustave. Skrbno je Svetozar Pribičević čuval Radiča pred vsemi tistimi, ki bi mu mogli dokazati vso neiskrenost take politike in vso intrigantsko vlogo, ki jo je pri tem igrala SDS. In prestrašen je Radič ob takih glasovih umolknil. Se celo tistih par besedi v »Narodnem valu«, ki so bile le medel povratek na Radiču tako priljubljeno polje — kako da ga slavi in časti ves kulturni svet — še to je po nalogu Pribičevića hitro nehalo.

Uspeh in posledica tega molka seveda nista izostala. Pribičević je vse karte vrgel na nevtralnno vladu, samo da s tem pokaže, oziroma da bi izgledalo, da ima on položaj v svojih rokah, da se maščuje nad Srbijanci in napram četverni koaliciji. Preko zagrebškega čifuskega tiska skuša Pribičević dokazati, kako velik uspeh je to, in da se bo hrvatski narod s tem zadovoljil.

Nevtralna vlada naj izvede volitve, to je druga velika zadostitev Hrvatom po Prilčevićevi tezi. Tretja pa naj bi bila ta, da bo Svetozar Pribičević po volitvah postal srednja politična osebnost. Toda, kakšen rezultat bodo Hrvati dosegli z volitvami? Pribičević pripoveduje o 150 mandatih. Ta povest je sicer sladka, toda spada v carstvo sanj. Odkod ti mandati. V najboljšem slučaju moreta Radič in Pribičević dobiti vse hrvatske mandate, kar bi pomenilo, da bosta pridobila še štiri mandate in muzike je konec. Politični računi bodo isti, položaj isti in Radič-Pribičevićeva zveza, če bo hotela v vladu, bo morala računati s prav istimi in enakimi nasprotniki, kakor danes. V čem je tu uspeh? A je radi take peče potrebno, da je zagrebški židovski tisk tako zaostrel razmerje s Slovenci in srbskimi strankami? Ali je nam Hrvatom koristno v teh dneh, da ostanemo popolnoma izolirani, in kar

je še važnejše, da pred Srbijanci izgledamo kot rušilec parlamentarizma?

Ze se je začelo ohlajevanje. Tisti, ki so upali, da bo Radič ob tej priliki zgrabil politiko, ki bo dostojna za hrvatski narod in ki bo skušala ustvariti tako stanje v državi, da hrvatski interesi nikdar več ne pridejo v roke tistih, ki nimajo pravico z njimi razpolagati po »mili volji, ti, ki so od Radiča pričakovali dobro, so se razočarali. Ti vidijo, da Radič ni dorasel težkemu položaju in je zato vse prepustil Pribičeviću, prav tako, kakor so nekateri naši politiki prepuščili Pribičeviću situacijo 1. 1918. Klepetanje tedanjih naših odločilnih činiteljev je bilo usodno, sedanj Radičev molk je istotako usoden. To morajo vedeti tisti, ki so bili celo pripravljeni likvidirati svojo stranko. To bi morala videti vsa hrvatska javnost. Bojimo se, da bo uvidela pozno, kajti to bi bilo usodnejše kot Radičev molk.

Narodno gibanje proti kleveti

Kot neugnana vihra gre po vsej deželi narodna jeza proti »Jutrovi« kleveti. V teh težkih dneh največjega poljskega dela, najhujše utrujenosti so shodi obiskani kot sredi volivnega boja. Po pet in več ur hodijo zaupniki na zборе. Zene jih velika vera v dr. Korošca, saupanje v Slovensko ljudsko stranko in zavest, da je lažnjiv odtok krvi taka sramota, da si nasprotniki ta svoj groh morajo za vedno zapomniti.

Možje in fantje, tudi tisti, ki redno v politično življenje ne posegajo, so sedaj pokonci. Vse narod brani svojo čast in nedolžnost nad krvjo, ki jo je preli zločinec nahujkan in nadražen po nekaterih samostojnih demokratih.

Vsi sloji, vsi stanovi, vsi kraji se enodušni. Odpor na žalitev dr. Korošca je tako splošen in popoln, tako iskren in odločen, da je danes Slovenija v smenjenju velikega narodnega pokreta za dostojnost v javnem življenju, za dostojnost tiska.

Prestolnica Slovenije obsoja zločinsko gonjo dem. tiska

Odločnost Ljubljane mora vsak dan bolj do izraza

Smoči je bil v Rokodelskem domu zbor zaupnikov Slovenske ljudske stranke v Ljubljani. Dasi so imeli pristop samo izključno le po pravilniku voljeni strankini zaupniki, je bila velika dvorana Rokodelskega doma promajna za ogromno število udeležencev. Poročal je poslanec Smodej, predsedoval pa načelnik SLS v Ljubljani prof. Remec.

Poslanec Smodej je predvsem podčrtal, da moramo obsojati moralne krivice političnih umorov, ki so se dogodili v narodni skupščini. Puniša Račiča bo kaznovalo sodišče po kazenskem zakoniku. Nevarnejši in grši pa so zločini v vrstah SDS, ki so naglani morila k dejanju. To mora vedeti vsa javnost, da je moralni krivec Račičevega zločina opozicija, zlasti pa njeni voditelji, ki so v historični ambiciji uničevali parlamentarizem, rušili državo ter izvajali poboje. Moralni krivci Račičevega zločina so prav isti ljudje, katerim je ta zločin koristil in ki ga danes izrabljajo, da s krvjo razdirajo našo demokracijo in izrabljajo kri za dosego oblasti. Moralni krivci na tem zločinu pa so končno tudi tisti, ki z naročanjem in drugo podporo omogočajo tisk, ki ga ustvaritelji in snovatelji Račičevega umora izdajajo. To je pri nas v Sloveniji ves tisk žerjavovsko-pučjeve zveze.

Izvajanja poslanca Smodeja so zborovalci prekinjali z ogorčenimi medklji proti SDS, »Jutru«, dr. Zerjavu in z navdušenimi, frenetičnimi ovacijami Slovenski ljudski stranki in dr. Korošcu. Končno je zbor soglasno z nepopisnim navdušenjem sprejel naslednjo resolucijo:

Resolucija:

Zaupniki Slovenske ljudske stranke v Ljubljani, zbrani na protestnem zboru dne 17. julija t. l. v dvorani Rokodelskega doma, jemljemo z odobravanjem na znanje poročilo ter ugotavljamo:

1. Ogabna gonja »Jutra« in z njim zvezanega tiska proti našemu ljubljensku voditelju in načelniku g. dr. Korošču ni le podla, umazana žalitev njega samega, ampak celokupnega slovenskega naroda, ki ga legitimno zastopa samo dr. Korošec s svojim poslanskim klubom.

2. Zbrani zaupniki izrekamo svojemu načelniku g. dr. Korošču, poslanskemu klubu SLS ter vodstvu stranke neomajno zvestobo in zaupanje. Izjavljamo, da se z oduševljenjem pridružujemo borbi našega ljudstva za pobijanje protislovenskega in nemoralnega tiska.

3. Zaupniki SLS v Ljubljani obljublamo svojemu načelniku, da bomo šli od moča do moča ter pregledali, kdo podpira sramotilce in izdajalce našega naroda. S tem podrobnim delom ne bomo odnehali, dokler ne priborimo svojemu načelniku zadoščanja. V družbo ljudi, ki blatijo voditelja Slovencev, n e s m e nihče, ki hoče veljati za poštenega človeka!

4. Načelniku in voditelju našemu, dr. Korošču, pa še izrekamo svojo največjo zahvalo, da je tako nesebično stavil svoje moči v najtežjih trenutkih državi na razpolago ter jo tako rešil temne bodočnosti.

K resoluciji je več govornikov pozivalo vse somišljenike SLS v Ljubljani, da najdosledneje izvajajo vse posledice proti »Jutru«.

Obč. odborniki vseh strank obsojajo »Jutro«

Občinski odborniki vseh političnih strank občin Videm, Podgora in Kampilje, zbrani, so danes ob 8. uri dopoldne soglasno sklenili sledečo resolucijo:

Občinski odbori občin Videm, Podgora in Kampilje najodločneje obsojajo nekulturno razžalitev predstavnikov slovenskega naroda. V trenutku, ko je slovenski narod najbolj povernen na svojega voditelja, ko vsi pametni, nege in poštenega moža, si dovoli »Jutro«, sodeč najbrže po samem sebi, brez dokazov, obdolžiti dr. Korošca zločinstev, ki so jih zmožni le nekateri čitatelji in oboževalci »Jutra« in njegove stranke, in to zgolj iz zavisti ugleda, ki ga živi naš voditelj v tu in inozemstvu. To nesramnost si mora slovenski narod vedno zapomniti. Tisti, ki so krivi s svojo senzacionalno, lažnjivo, nekrščansko, nemoralno pisavo največjega nerada in njegovih posledic, si drznejo na tak prostaški način žaliti slovenski narod! Čuditi se moramo, da sme list s tako pisavo sploh izhajati. V interesu države je, da se razlivanje te gnojnice prepreči in k temu hočemo omenjeni trije odbori z vsemi možmi pomagati.

Strašna železniška nesreča

v Münchenu, 17. jul. (Tel. Slov.) Prošlo noč se je na monakovskem glavnem kolodvoru pripetila težka železniška nesreča. V smeri Münchena-Nürnberg je potovalo veliko sportnikov, da so morali pre drednim vlakom odpraviti pomožni vlak. Komaj je pomožni vlak odpeljal, se je moral ustaviti, ker je nekdo potegnil zaslon zavora. Kmalu za njim je odpeljal redni vlak in ker na ovinku ni opazil, da stoji prvi vlak, je trčil vanj, tako da sta se razbila zadnja dva vagona prvega vlaka. Ubitih je bilo 9 oseb, težje ranjenih je bilo 17, dočim je bilo še večje število lahko ranjenih oseb. Oba poškodovana vagona sta se vnela.

Otvoritev transpirenejske železnice.

v Parizu, 17. julija. (Tel. Slov.) Francoski predsednik Doumergue bo v torek zvečer zapustil Pariz, da se v spremstvu ministrov Tardieua, Barthoua in Briandja ter španskega poslanika v Parizu udeleži otvoritve nove transpirenejske železnice in da se sestane s španskim kraljem.

Novi potresi v Smirni

v Carigradu, 17. jul. (Tel. Slov.) V okolici Smirne je bil potres, katerega središče je bilo v Torbaliju. Prebivalstvo je prestrašeno zbežalo na prosto, tako da ni bilo mnogo ranjenih. Poškodovanih je bilo več hiš, posebno uradno poslopje v Torbaliju.

v Londonu, 17. julija. (Tel. Slov.) Včeraj dopoldne ob 11.35 je zopet bil v Smirni potres s petimi sunki, od katerih je najdaljši trajal 20 sekund. Materialna škoda je precejšnja. Težko ranjenih je šest oseb.

Vročina

v Dunaju, 17. julija. (Tel. Slov.) Po štiridnevni neznosni vročini s temperaturo, ki je dosegla 50 stopinj in ki je danes še trajala, se je zvečer vila ploha, ki je ozračje ohladila.

Drobne vesti

Brzovlak Brouville-Pariz je snoči na kolodvoru Loux trčil na tovorni vlak radi napačne postavitve okretnic. Brzovlak je skočil s tira in njegova dva prva voza sta bila popolnoma razdejana. Ker je bilo v vlaku le malo ljudi, je bilo samo 14 ranjenih.

Radi silnih neviht, ki divjajo že štiri dni v dolini reke Inn, je voda izpodjedla železniško progo ob Innu, tako da se more vršiti železniški promet samo s prestopanjem.

Madžarski primas Szeredy je sporočil predstojnikom katoliških madžarskih redov in ustanov novo odredbo papežev, da je katoliškim duhovnikom na Madžarskem tudi naprej prepovedana nošnja civilne obleke izven službe, ki jim je bila do sedaj dovoljena.

Pilsudski je hotel gledati manevre. »Cuventul« piše, da je imel nameravani obisk poljskega maršala Pilsudskega namen, da bi maršal osebnop opazoval ruske poletne manevre ob romunsko-poljski meji. Ozemlje teh manevrov sega na severu do poljskih mej. V svrhu opazovanja teh manevrov je bil sedaj poslan iz Varšave v Romunijo general Leraux.

Nemška letalca. Danes dopoldne sta dospela v Budimpešto nemška oceanska letalca Köhl in Hühnefeld. Na kolodvoru so ju sprejele razne madžarske deputacije.

Svet odobrava Kellogov predlog proti vojni

Odgovor Francije

v Parizu, 17. julija. (Tel. Slov.) — Quai d'Orsay je danes objavil besedilo francoskega odgovora na Kellogovo noto. Listina, ki je pisana s strojem na petih straneh, se začne z izjavo, da se interpretacije, ki jih je dal Kellog glede dalekosežnosti formule obsoja, povsem ozirajo na francoske pridržke, in da je torej francoska vlada srečna, da more ugotoviti popoln sporazum z vlado Združenih držav. V glavnem delu note se nahaja potem nova formulacija francoskih pridržkov: 1. V novi pogodbi nič ne omejuje ali ovira pravice samoobrane. Vsakemu narodu je še nadalje na prosto, braniti svoje ozemlje proti vsakemu napadu. Vsak narod je sam pristojen, da odloča če mora v svrhu obrambe začeti vojno. 2. Nobena določba nove pogodbe ni v protislovju z določbami pakta Društva narodov, ločarskih pogodb in nevtralnih pogodb. 3. Vsaka kršitev nove pogodbe po eni izmed pogodbениh držav odvezuje ostale države njihovih obveznosti nasproti krivcu. 4. Podpis pogodbe je dan na prosto vsem državam, da se ji na ta način da značaj splošnosti po željah francoske vlade. Končno izjavlja francoski odgovor še enkrat: Z ozirom na ugotovitve, ki jih vsebuje novi uvod k protivojnemu paktu in z ozirom na pridane interpretacije, čestita francoska vlada k temu, da nova pogodba soglašuje z obstoječimi pogodbami, katerih respektiranje je za Francijo zapovedujoča potreba lojalnosti in dobre volje.

v Londonu, 17. julija. (Tel. Slov.) Angleški kabinet se je koncem tedna pečal z angleškim odgovorom na ameriško noto glede Kel-

logovega pakta. V parlamentarnih krogih se smatra, da nekateri člani kabineta polagajo važnost na to, da naj bo nota čim najenostavnejša in najpriistnejša, dočim bodo imperialisti najbrže zahtevali, da naj tudi druga angleška nota ponovi angleške pridržke glede Egipta, Palestine, Iraka in Portugalske.

v Londonu, 17. julija. (Tel. Slov.) Angleški kabinet je odobril odgovor na Kellogovo noto z majhnimi spremembami in besedilo sporočil angleškemu dominionu. Irška vlada je predlog protivojnega pakta že priznala brez pridržka in o tem obvestila Washington. Po poročilih iz Tokia bo japonski kabinet danes besedilo odgovora brez pridržka sprejel in svoj odgovor odposlal washingtonski vladi.

Italija za Kellogov predlog

v Milanu, 17. julija. (Tel. Slov.) Mussolini se je sedaj v pismu, naslovljenem na ameriškega poslanika, izjavil pripravljenega, da podpiše zadnji Kellogov predlog o protivojnem paktu.

v Rimu, 17. julija. (Tel. Slov.) Včeraj je min. predsednik s pismom preko poslanika Združenih držav obvestil vlado Združenih držav o mišljenju italijanske vlade v zadevi Kellogovega pakta tako-le: Kraljeva vlada, ki je pazno proučila zadnji projekt pogodbe za izločitev vojne, ki so ga predlagale Združene države, jemlje na znanje in se strinja s tolačenjem, ki ga navaja glede pogodbe ameriške vlade v noti od 23. junija in s takimi predpostavkami se izjavlja pripravljena, podpisati pogodbo.

Posojila balkanskim državam

v Londonu, 17. jul. (Tel. Slov.) Današnji angleški finančni listi komentirajo, da je vprašanje romunskega zunanega posojila prišlo v nov stadij s prihodom zastopnikov ameriške Blairrove skupine, francoske Narodne banke in nizozemske Narodne banke v Bukarešti. Medtem se je, kakor ugotavlja »Financial News«, izkazalo, da je francoska Narodna banka z ameriško vlado ponudila romunski Narodni banki predjem na to posojilo v znesku 300.000.000 frankov, ker se stabilizacijsko posojilo, o katerem se sedaj zopet razpravlja v Bukarešti, definitivno ne bo sprejelo pred jesenjo. S pomočjo teh 300.000.000 frankov bo romunski Narodni banki mogoče razširiti svojo kreditno bazo. Kakor list piše dalje, pogajanja za posojilo samo sedaj niso posebno napredovala, dočim se lahko smatra, da so postala precej perfektna pogajanja o kreditu ameriških in nekaterih evropskih centralnih bank romunski Narodni banki. Ameriška Federal Reserve banka in dalje angleška, francoska, italijan-

ska, češkoslovaška, avstrijska in madžarska Narodna banka so že izjavile, da so pripravljene udeležiti se pri teh kreditih.

»Financial News« piše dalje tudi o izgledih bolgarskega posojila, o katerem se že tudi več mesecev razpravlja, da je tudi v tem pogledu francoska Narodna banka izjavila pripravljenost, da da predjem bolgarski emisij-ski banki.

Razen teh dveh posojil je pričakovati tudi še drugih pogajanj. Posebno o raznih grških načrtih za posojilo mestu Atene in mestu Pireju, o katerih se sedaj vrše pogajanja v Londonu.

10 milijonov lejev

v Bukarešti, 17. julija. (Tel. Slov.) V vladnih krogih se čuje, da je romunska vlada ne samo od italijanske vlade, temveč tudi od Zveze bank na Dunaju prejela ponudbo za inozemsko posojilo 10 milijonov lejev.

Izpremembe v čl. vladi

v Pragi, 17. julija. (Tel. Slov.) »Pravo Lidu« doznava iz parlamentarnih krogov, da je finančni minister dr. Engliš radi nezadovoljstva s postopanjem vladnih strank v vprašanju podpiranja sladkorne industrije podal svojo končnoveljavno demisijo. Njegov naslednik bo sekcijski šef in pooblaščen minister dr. Vlasek, ki tudi zastopa dr. Engliša v času njegovega dopusta. Dr. Vlasek je narodni demokrat in bo imenovan kot strokovni minister. Namesto notranjega ministra Černija, ki je določen za moravskega in šleškega deželnegega predsednika, naj bi stopil češki agrarec.

Ureditev češkoslovaških škofij.

v Pragi, 17. julija. (Tel. Slov.) Po dogovoru med Češkoslovaškimi škofiji v Vatikanom se imajo meje češkoslovaških škofij urediti skladno z državnimi mejami. Ker spada skoro vsa češkoslovaška Šlezija pod vratislavsko nadškofijo, se bo na tem ozemlju ustanovila nova škofija v Opavi in se ji bo dodal še en del olomuške nadškofije, da bo mogla nova škofija obstajati.

Avstrijska socialistična opozicija

v Parizu, 17. jul. (Tel. Slov.) Na zborovanju socialistične stranke Francije so se včeraj izrekli za to, da ostane Paul Boncour kot francoski delegat v Društvu narodov. On pa sme v Zenevi braniti samo one zahteve francoske vlade, ki niso proti smernicam socialistične internacionale. Za zborovanje socialistične internacionale v Bruslju je bilo naloženo francoskim delegatom, da morajo staviti sledeče zahteve: Demokratizacija Društva narodov z vplivanjem strank na sestavo raznih nacionalnih delegacij, revizijo mirovnih pogodb, da se odstranijo nepravčnosti in spoštovanje samoodločbe narodov, splošno razorožitev brez ozira na varnost, brezpogojno izpraznitve Porenja kot potrebni predpogoj za nemško-francosko zblizanje in zavarovanje miru.

Od 6 na 6 in pol procenta

v Dunaju, 17. julija. (Tel. Slov.) Avstrijska Narodna banka je z veljavnostjo od 17. jul. zvišala obrestno mero od 6 na 6 in pol odstotkov.

Nov dogovor o Tangeru

v Parizu, 17. jul. (Tel. Slov.) Novi dogovor o Tangeru, o čegar vsebini je danes francoski zunanji minister Briand poročal v ministrskem svetu, je bil ob 4. popoldne parafiran na Quai d'Orsayu. Za Francijo ga je podpisal generalni tajnik Quai d'Orsayja Filip Berthelot, za Anglijo poslanik lord Crewe, za Španijo poslanik Quinones de Leon, za Italijo pa poslanik grof Manzoni.

Mussolinijeva svoboda

v Milanu, 17. julija. (Tel. Slov.) Katoliški list »Cittadino« v Genovi, ki izhaja 56 let, je javil, da preneha izhajati. Objavljal je, da odlaža boj za visoke ideale vere in domovine pod pritiskom neodklonljivih dogodkov, proti katerim je vsak odpor zastoj.

Nova inženierska afera

v Moskvi, 17. julija. (Tel. Slov.) Zdi se, da se bo tudi na Kavkazu razvil sličen proces, kakor je bil v Sahti. V Tiflisu je bilo aretiranih več inženierjev kavkaških rudnikov, ker so v l. 1921—1924 dobivali denarne podpore od bivših lastnikov rudnikov in so jim zato poročali o položaju v rudnikih. Preiskava o tej aferi še ni zaključena.

Fašistovski gen. Stanna umrl

v Rimu, 17. jul. (Tel. Slov.) Davi je umrl v svoji vili v Rimu predsednik izrednega sodišča general Stanna. General Stanna je postal znan takrat, ko se je branil kot predsednik voditi razpravo proti generalu Capello v Zanibonijevem procesu, in je takrat predsedstvo rajši prepustil drugi osebi.

Po nesreči ustrelil majorja.

v Carigradu, 17. julija. (Tel. Slov.) Pri zasledovanju nekega bandita, ki je oropal v neki vasi v okolici Smirne deklico in je zbežal z avtomobilom, je neki orožnik streljal na neki avtomobil, ki se na njegov poziv ni hotel ustaviti. Orožnik pa je zamenjal avtomobil, misleč, da se v njem vozi bandit, dočim je ustrelil generalštabnega šefa iz Smirne Sikta in šefa zračne obrambe majorja Hardija.

Novosaška vremenska napoved: Malo hladnejše. Zmerni severni vetrovi. Deloma oblačno. Nevarnost neviht.

XI. seja mariborske oblastne skupščine

Maribor, 17. julija.

Ob napovedani uri odpravi predsednik mariborskega oblastnega odbora g. dr. Josip Leskogar skupščino, pozdravi vse navzoče obsejalce, nato pa ugotovi sklepčnost. Nato pozdravi g. velikega župana dr. F. Schaubacha, ki ga navzoči poslanci toplo aklamirajo, ter ugotovi, da pride na meso g. poslanca Neudauerja g. Anton Slavič. Pred prehodom na dnevni red se g. predsednik spomni žalostnih dogodkov, ki so se odigrali v narodni skupščini dne 20. junija, ter predlaga skupščini sledečo resolucijo:

Globoko obžalujemo mrtve in ranjene žrtve dogodka, ki se je izvršil dne 20. junija. Mi obsojamo ta zločin, obsojamo pa tudi poizkuse, da bi se ta zločin izrazil v poglavitnih nasprotstvih med Srbi, Hrvati in Slovenci. Želimo, da bi prelita kri vodila k ozdravitvi razmer in utrdila med nami medsebojno spoštovanje in bratsko ljubezen, ter slogo, ki je in mora biti temelj in predpogoj za nadaljni razcvet naše ljube domovine.

Po soglasnem sprejetju te resolucije prosi za besedo poslanec dr. Odič (HS), ki mu je pa predsednik skupščine v smislu poslovnika ne more dati. Nato se je še izvršila v smislu poslovnika zaobljuba novega oblastnega poslanca g. Antona Slaviča. Mesto g. Neudauerja bo vršil tajniške posle poslanec Franc Pirnat, vse druge funkcije pa, ki jih je imel g. Neudauer prevzame novi poslanec Anton Slavič.

Nato je predsednik podal izjerno ter obsežno poročilo o delu oblastnega odbora od zadnjega zasedanja dne 26. marca t. l. V poročilu se prav zgovorno izpričuje neumorna briga tihih delavcev v oblastnem odboru za dobrobit in splošni napredek ljudstva. Ogromno in vsega priznanja vredno je delo, ki ga je v tem kratkem medobdobju izvršil mariborski oblastni odbor na polju nadzorstveno-komunalne, zdravstvene, gradbene, agrarne, socialne in finančne politike. Glavne smernice in uspehe tega dela smo v glavnih in splošnih obrisih podali že v včerajšnjem članku pod naslovom »Tvorne sile«.

Glede oblastne finančne politike, o čemer v včerajšnjem članku nismo poročali, naj omenimo, da je finančna uprava danes skoro popolnoma organizirana. Težkoča obstoja od strani oblastne kontrole, katere sedež je v Ljubljani; zato se tudi nakazila niso mogla vršiti s tisto hitrostjo, ki bi se sicer, če bi imeli oblastno kontrolo v Mariboru. Oblastni odbor je hotel ta nedostatek odpraviti na ta način, da je zaprosil glavno kontrolo, da se mu prideli računski preglednik s sedežem v Mariboru. Ker pa glavna kontrola ne razpolaga z zadostnim številom osebja, prošnji oblastnega odbora ni bilo ustreženo.

Lastni dohodki proračuna znašajo 14 milijonov 814.462 Din. Od marca meseca do 30. junija 1928, torej v štirih mesecih je prišlo v oblastno blagajno 4.883.505 Din. Ako se primerja prihod dejanskih dohodkov z zneskom, predvidenim v proračunu, se vidi, da bodo dohodki dosegli v proračunu predvideno vsoto. Pobiranje doklad pri državi trošarini na pivo in žgane alkoholne pijače se je osredotočilo na tovarnarje in veletrgovce. Na ta način se je omogočilo, da se promet s temi vrstami alkoholnih pijač vrši popolnoma nemoteno, ker dobi detajlist v roke blago, za katerega je doklada že plačana, na drugi strani pa se je na minimum omejila prodaja nezatrošarinjenih pijač, ker je kontrola pri manjšem številu velikih trgovcev in producentov veliko lažja, kakor pri ogromnem številu detajlistov oziroma gostilničarjev.

Ob zaključku poročila se spomni pred-

sednik katastrofalne vremenske neizgode v Slovenski Krajini ter obvesti skupščino o ogromni škodi — uničenih je bilo 23 občin — ter o korakih, ki jih je ukrenil oblastni odbor za pomoč prizadetim občinam, in o pomožni akciji, ki jo misli tozadevno izvesti oblastni odbor.

Po svojem poročilu poudarja g. predsednik, da so na dnevnem redu tega zasedanja važne uredbe, ki predstavljajo sistematične smernice za bodoče delo. So to osnutki uredb o zdravstveni službi na deželi, o organizaciji kmetijsko-pospeševalne službe, o živinorejskem skladu, o okrajnih zastopih in cestnih odborih in o viničarskem redu. Pozneje pa pridejo na dnevni red še uredbe, s katero se izpreminja § 2. občinskega reda za bivšo vojvodino Štajersko, uredba s katero se v celoti razveljavlja drž. zakon z dne 5. junija 1876, štaj. dež. zakonik šte. 24 glede ustanovitve deželne šolskega sklada za bivšo vojvodino Štajersko, in pa uredba o oblastni zaščiti dece in mladine. Morda se bo obravnavala tudi uredba o ustanovitvi skupnega izseljenškega urada za ljubljansko in mariborsko oblast in morda tudi uredba glede pravilnika za oblastni denarni zavod. Vse imenovane uredbe se bodo pretresale v odsekih in pridejo na to pred plenum skupščine.

Na dnevnem redu so končno razni predlogi in vprašanja. Poslanec dr. Odič in tov. se vložili nujni predlog, da se sprejme resolucija, s katero skupščina obsoja krvave dogodke v narodni skupščini dne 20. junija t. l. K predlogu je govoril poslanec dr. Odič. Ker pa je že skupščina pred prehodom na dnevni red sprejela tozadevno resolucijo, predlagano po obl. predsedniku dr. J. Leskogarju, odpade glasovanje o predmetnem nujnem predlogu poslanca dr. Odiča in tovarišev. Nato je obl. poslanec Stabej prečital 7 predlogov obl. poslanca Möderndorferja (soc.), ki se v smislu poslovnika predajo odsekom v pretres. Nato je ob pol 12. uri zaključil g. predsednik sejo ter napovedal prihodnjo plenarno sejo za danes dopoldne. Popoldne pa so se včeraj vršile v prostorih oblastnega odbora seje uredbodajnega in kmetijskega odseka ter odseka za prošnje in pritožbe.

Kmetijska razstava v jeseni

Ljubljana v jesen, 11. velesejmska prireditelj, se vrši z bogatimi in pestrimi sporedom v letošnjem septembru od 1. do 10. Tedaj praznuje tudi Kmetijska družba svoj 160-letni jubilej z jubilejno razstavo s sledečim programom:

I. SPLOŠNO-POUČNI ODDELEK.

1. Kmetijsko šolstvo. 2. Gospodinjstvo šolstvo. 3. Kmetijsko-nadaljevalno šolstvo in šolski vrtovi. 4. Kmetijska književnost. 5. Kmetijsko-poučna propaganda. 6. Kmetijska statistika. 7. Kmetijsko in zadržno knjigovodstvo.

II. STROKOVNO-PRODUKTIVNI ODDELEK.

A. Kmetijsko rastlinstvo.

1. Prehrana rastlin. Glavne vrste zemlje. Obdelovanje zemlje. 2. Melioracije. 3. Gnojjenje in gnojilski poskusi. 4. Rastlinske bolezni. 5. Poljedelstvo. 6. Semeno gojstvo. 7. Poljski pridelki. 8. Travniki, pašništvo in planšarstvo. 9. Vinarstvo in vinski pridelki. 10. Hmeljarstvo.

B. Živinoreja.

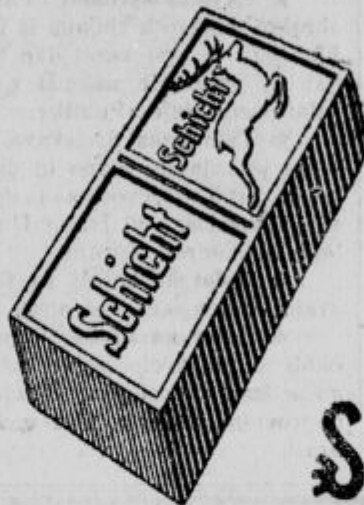
1. Ustroj živalskega telesa. Krmlila, njih sestave in priprava. 2. Govedoreja. 3. Mlekarsko. 4. Prašičereja. 5. Konjereja. 6. Ovčereja in kozjereja. 7. Perutinarstvo. 8. Čebelarstvo.

C. Živnozdravstvo in podkovstvo.

1. Veterinarska policija in statistika. 2. Prva pomoč v sili. 3. Kužne bolezni. 4. Podkovstvo.



Lepa Slovenka



ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno blešča-lo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

III. ODDELEK ZA POMOŽNE STROKE.

A. Kmetijsko stavbištvo.

1. Hlevi, svinjaki, gnojišča in druge gospodarske stavbe. 2. Mlekarni in sirarne. 3. Vodovodi in napajalne naprave. 4. Vinske kleti in sadne sušilnice.

B. Kmetijska industrija.

1. Mlinarstvo in mlevski izdelki. 2. Škrobarstvo. 3. Oljarstvo. 4. Pivovarstvo. 5. Zganjarstvo. 6. Mesna obrt in industrija.

C. Kmetijski stroji.

1. Stroji za obdelovanje zemlje. 2. Stroji za

pridobivanje pridelkov. 3. Stroji za podelavanje pridelkov. 4. Razni pomožni stroji.

D. Domača hišna obrt.

1. Suha (lesena) roba. 2. Pletarstvo. 3. Lončarstvo. 4. Tkalstvo. 5. Cipkarstvo.

IV. ODDELEK ZA ZAKASNE RAZSTAVE.

Razstava in premovanja: 1. konj, 2. goveje živine, 3. prašičev, ovac in koz, 4. perutnine, 5. kuncev.

Albert Treadneedle:

Ali ste ga videli

S tridesetimi leti je postal Ralph Prigite pri svoji banki glavni blagajnik. Slednjič je napočila ura za izvršitev naklepa, katere je na tihem snoval toliko dolgih let.

Odbor za razsušitev barja na Škotskem je pri Severni Banki naložil 800 tisoč funtov sterlingov baš tega leta, ko je prišel gospod Prigite tam službo kot mlad pisarček. Ponarejal je doma za vajo več let smoteno in vztrajno podpis Odborovega predsednika. Naposled je v tem dosegel res obžalovanja vredno popolnost.

Teden dni po svojem imenovanju za blagajnika je že zamenjal v banki razstavljeni predsednikov lastnorčni podpis z drugim, ki je bil njegovo, Prigiteovo delo. Potem je prišel s pomočjo istega podpisava dvigati iz glavnice Razsuševalnega Odbora zneske po 2000—3000 funtov in jih takoj nalagal na lasten tekoči račun pri različnih bankah na deželi. Seveda ne bi bilo mogoče predolgo izvajati tega slepomišljenja, toda Prigite tudi ni mislil brez konca nadaljevati svojega početja. Dva meseca pozneje je že nakopičil 55.000 funtov. Več pa itak ni rabil. Bil je sam na svetu: starši so mu davno umrli, sorodnikov ni imel preblizu in ni se ga držala nobena ženska. Samo obrest od tega zneska bi že zadostovale za mirno, udobno življenje, v kateremkolj slikovitem angleškem mestecu blizu velemešta.

Nekega dne je torej pokrila banka zadnjo predloženo ponarejeno nakaznico Razsuševalnega Odbora. Druga dne pa je odšel Ralph Prigite, glavni blagajnik, na 14 dnev-

ni dopust. Imel je na razpolago 30 dni. Šele v tem času bi naredili bilanco za prihodnji mesec in jo primerjali s tekočo. Poprej torej ni mogla njegova tatvina priti na dan.

Prigite je odšel na potovanje s prijateljem, drugim blagajnikom, mladim Dickom Fenchurehem, ki je bil nečak bančnega glavnega ravnatelja. Dick je Prigitea imel jako rad. Tovariši so se celo šalili, da pozna samo dve ljubezni: svoj zavod pa Ralpa Prigitea.

Oba prijatelja sta se napotila na Škotsko. Namenjena sta bila, da se udeležita kroketov in tenisa, delata izlete in lovita gostviti. Torej kratkoma: hotela sta izrabiti svoj dopust kakor to storijo vsi, razvedrila potrebni spodobni angleški gentlemeni.

Prišla sta tedaj na Škotsko in se ustavila v slikovitem, zgodovinskem hotelu. A drugi dan zjutraj je že prišel Ralph v Dickovo sobo in mu pomolil brzojav, v katerem je stalo: »Mary je pred poluro povozil avtomobil in je ranjena. Pridi takoj, če mogoče. Anny Damby.«

»Kdo pa je ta Mary?« je vprašal Dick. »Gospodična Mary je moja nevesta,« je odvrnil na kratko Prigite in odkorakal v svojo sobo.

Dick je bil seveda malo užaljen, da mu je prijatelj prikri tako pomemben dogodek, svojo predstoječo poroko. Sicer pa se je kljub temu prijateljsko poslovil od Prigitea, ki mu je rekel za slovo:

»Mislim, da ne bo nič posebno resnega tam pri njih. Njena mati vedno hudo pretirava, polna je muh. Če bo vse v redu, pridem par dni pozneje nazaj, če pa ne... No, potem ti bom na vsak način brzojavil, da se znaš ravnanje.«

Prigiteu je zadostoval namreč on dan,

da bi pobral ves, pri različnih bankah naloženi denar in se vkrcal na parnik, ki je odhajal v Južno Ameriko. Namenjen je bil v Liverpool.

Poglavitna Prigiteova skrb je bila sprememba svoje zunanosti. Bil je srednje visok, slok, bledega obraza in nosil košate brke, ki so popolnoma prikrivale usta. Skrbno je gojil in negoval ta moški kras od svojega petindvajsetega leta naprej. Zda pa se je predvsem popolnoma obril.

Nekoliko več skrbi so mu delali posebni znaki, katere je imel na obrazu in katere je moral sedaj odstraniti. Vrh obrvi sta mu namreč zrastle dve bradavičici z rdečimi lasmi. Seveda je večkrat odstranil te lase, in kakor vedno so potem postali še bolj bujni. Izgledali so naposled, kakor druge obrvi ali brki na samem čelu. Strokovni kirurg v Montevideu mu je operiral te bradavice, in ostali sta le dve, komaj razločni drobni brazgotini. Vendar je bil Prigite toliko previden, da se s tem ni zadovoljil. Kupil je še debela rožena očala, ki so popolnoma prikrila nerodne sledove.

Nato si je še nabavil več parov čevljev. Naročil jih je pri strokovnem čevljarju, ki je delal za pohabljenec in ljudi s ploskimi stopali. Zunaj so imeli ti čevlji navadne pete, a znotraj je bila še druga visoka peta ki je znatno povečala rast. Dozdaj je nosil samo temne obleke, zdaj je prišel nositi progate in svetlobo. Poprej je nosil kot blagajnik visoke štrleče ovratnike, zdaj je kupil nizke, ležeče.

Prigite se je vedno potrudil jesti čim manj mesa, ker se je od njega hudo zdebilil. Večinoma si je privoščil samo jajca, sočivje in mleko. Zda pa se je vrgel seveda na svinjsko pečenko in bržle. Kmalu je res zapazil,

da mu prične rasti okrogli, izdatni trebušek, in je bil tega prav vesel.

Poprej je nosil dolge, pesniško razmršene lase. Zda se je na kratko ostrigel, se počesal in si vrgel lase nazaj. Kratkoma nekega lepega dne se je odpeljal iz Liverpoola slok gospod, srednjevisoke postave, s košatimi velikimi brkami in v temni obleki. A 10 tednov pozneje je odjadral iz Montevidea s tovrnim parnikom v Southampton gospod več nego povprečne postave, gladko obrt, z debelim trebuškom, roženimi očalami in z nazaj počesanimi kratkimi lasmi.

Prigite je — kajpada — vedel, da ga lovijo po vseh angleških pristaniščih, a samo po ladjah, ki plovejo preko oceana. Zato se je popolnoma mirno izkrcal v Southamptonu in vstopil v londonski vlak. Vozil se je potem z avtomobilom skozi vso prestolico in dospel z drugim vlakom v lepo mesto, katero si je pripravil za udobno, brezskrbno življenje tekom večletnega uganjanja in premišljevanja.

Dick ni mogel dočakati prijatelja, se je povrnil v London in zaupal stricu, kaka ne-sreča je doletela prijateljevo nevesto. Minil je teden in drugi. Prigite od nikoder ni bilo. Zato je prišel rok za mesečni obračun. Nekoliko dni pozneje je »bomba razpočila«.

Ko je prejel predsednik Razsuševalnega Odbora zadnje poročilo o denarnem stanju, je skočil iz stola kot da bi ga pičila kača, pozvonil šoferju in takoj zletel v banko. Za banko je to bil težak udarec. Denar sam je bil postranska stvar. Toda oškodovan je bil starinski, 128 let nepretrgoma poslujoči zavod, ugledna, zanesljiva ustanova, kjer je vse temeljilo na popolnem zaupanju in brezhibni poštenosti nastavljenec. Banka, ki je bila zelo izbirčna pri imenovanju novih

Kaj je novega

KOLEDAR.

Sreda, 18. julija. Friderik, Kamil.

ZGODOVINSKI DNEVI.

18. julija: 1870 se je proglasila papeževa nezmožnost. — 1374 je umrl italijanski pesnik Francesco Petrarca. — 1721 je umrl francoski slikar Antoine Watteau. — 1797 se je rodil filozof H. v. Fichte. — 1811 se je rodil angleški romanopisec W. Makepeace Thackeray. — 1864 se je rodila pisateljica R. Huch. — 1875 je umrl nemški pesnik J. G. Seidl. — 1903 je umrl hrvatski politik in publicist Franjo Folnegovič. — 1895 je bil umorjen bolgarski državnik Stambulov.

*

★ **Papežev nuncij na Sušaku.** V ponedeljek se je na potu iz Rima v Beograd ustavil na Sušaku papežev nuncij msgr. Pellegrinetti. Na Sušaku je ostal dva dni in se danes odpelje v Beograd. Na kratak odmor je prišel na Sušak tudi zagrebški nadškof dr. Ante Bauer.

★ **Cerkveno odlikovanje.** G. knezoškof je o priliki posvečevanja nove šmarješke cerkve imenoval g. župnika Iv. Perka za škofijskega duhovnega svetnika.

★ **Blagoslovitev orlovskega prapora v Moravčah.** Dolgo so že moravski Orli in Orlice gojili vročo željo, da bi korakali pod svojim praporom. Se je ta želja izpolnila, prapor je dogotovljen, ponosno bomo sedaj korakali za njim. V nedeljo, dne 22. t. m. bo slovesno blagoslovljen. Vršila se bo celodnevna prireditev: dopoldne bo blagoslovitev, popoldne pa telovadba z veliko ljudsko veselico. Svirala bo logaška godba. Pridite, prijatelji orlovstva od blizu in daleč.

★ **Protialkoholna predavanja društva za gojitev treznosti v Posavju.** Prof. Lojze Jan. Pavlič je imel v Radečah pri Zidanem mostu 15. julija zanimivo predavanje o alkoholizmu, katerega se je udeležilo 600 ljudi. Podobna predavanja se bodo vršila zvečer ob pol 9 brez vstopnine in sicer: v sredo 18. julija v Sevnici, v četrtek 19. v Boštanju, v petek 20. v Rajhenburgu, v soboto 21. v Senovem, v nedeljo 22. julija pa v Loki pri Zidanem mostu. Prihodnji teden se bo vršilo predavanje v Celju, Gaberju in Savinjski dolini, nato pa za rudarje in delavce v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju. Vsi stanovi, zlasti mladina in delavci, so vabljeni, da se udeležijo teh zanimivih predavanj.

★ **Romanje na Sv. Višarje 4. in 5. avgusta.** Podpisana zveza opozarja vse člane in one, ki so

se priglasili za to romanje, da pazijo na natančnejše podatke, ki bodo objavljeni po 20. juliju v Slovenju in Domoljubu. Polovična vožnja je že zagotovljena. Slovenska krščanska ženska zveza.

★ **Suša je po Dolenjskem občutna.** Vse vene. Koruza se bo kar posušila. Fižola že tako ne bo. Otave ne moremo pričakovati. Celo drevesa po skalnatih bregovih se suše. Vode bo kmalu zmanjkalo. — Na Rudečem kalu blizu cerkve sv. Antona je higijenski zavod vaščanom napravil vodnjak, ki bo popolnoma vstrezal zahtevam higijene.

★ **Po Dolenjskem razprodaja nek tuje tiskovine verske vsebine:** Trpljenje Kristusa za človeštvo, Videnje v večnosti, Koprnenje iz davnih dni. — Tiskovine so tiskane v Novem Sadu. Iz tiskovin se spozna, da jih širijo adventisti. Našemu ljudstvu ne bodo ravno veliko škodovali. Jezik je težak, marsikatera beseda je hrvatska, citatov iz sv. pisma je silno veliko. Da se ljudstvo lažje vara, stoji na čelu enega spisa citat iz škofove knjige: Mesija.

★ **Žrtev Kolpe.** V Podzemlju je bila v nedeljo nova maša g. Florijančiča. Prišel je na novo mašo tudi dijak Anton Suštaršič, doma iz Omote pri Semiču. Po cerkvenem opravilu se je šel v bližnjo Kolpo kopat in je tam utonil. Najbrž ga je zadela kap. Pogreb je bil v terek.

★ **Na razna vprašanja se sporoča,** da g. Poljšak ne zdravi v Mariboru, marveč se njegovo zdravilo samo preizkuša na bolnikih mariborske bolnice. — Če se izkaže, da je njegovo sredstvo uspešno, se bodo našla pota, da ga bodo deležni vsi bolniki potom lekarn, zdravnikov in bolnic. Bolniki naj torej zaenkrat ne hodijo v Maribor. — Zdravniška komisija v splošni bolnici v Mariboru. — (6543)

★ **Autobus-promet Postojna-Gorica** in obratno z zvezo k vlakom iz Ljubljane in proti Ljubljani se vrši vsaki dan ter tudi ob nedeljah in praznikih začneši z dnem 22. julija. Informacije daje »Putnik«.

★ **Ustavljena preiskava.** Ministrstvo prosvete je ustavilo sodno in disciplinsko postopanje proti odgovornemu uredniku »Učiteljskega tovariša« g. Ivanu Dimniku in izdajatelju g. Andreju Skulju.

★ **Oslovski kašelj** se širi po nekaterih krajih Dolenjske. Več otrok je že umrlo.

★ **Požar na Bledu.** V ponedeljek zjutraj okoli 4 je začelo goreti na Bledu Pibrovo gospodarsko poslopje. Zažgal je menda po neprevidnosti neki delavec, katerega so aretirali.

★ **Nesreča na severni triglavski steni.** Severna stena Triglava, ki je zahtevala že toliko človeških žrtev, je postala tudi letos prizorišče hude nesreče. Neka mariborska turistka je hotela v nedeljo popoldne preplezati severno steno. Že skoro v sredini stene je plezalki izpodrnilo in omahnila je kakih 15 m globoko ter obvisela na skalnatem pomolu z zlomljeno nogo. Pričela je klicati na pomoč in res so njene klice slišali razni turisti, ki so ji hoteli pomagati, kar pa ni bilo mogoče. Ponesrečenka je prebila vso noč v groznem položaju na skali. V ponedeljek so slišali njene klice trije nemški turisti, ki so hoteli preplezati do nje, pa se jim ni posrečilo. Neki turist je o nesreči obvestil podružnico SPD v Mojstrani, ki je takoj organizirala rešilno ekspedicijo, ki se je podala že v ponedeljek zvečer pod vodstvom izkušenega gorskega vodnika Gregorja Laha skozi Vrata proti severni steni. Upati je, da bo imela ekspedicija uspeh in da bo ponesrečenko rešila.

★ **Utonila je v Dravi pri Ormožu 18-letna** Amalija Špilak.

★ **Trije požari — otrok zgorel.** Iz Sent Jerneja na Dolenjskem poročajo: V ponedeljek, 16. julija okrog 4 popoldne je začelo goreti pri Srebrnjaku na Rojahn. Poleg vsega gospodarskega poslopja in hiše je zgorel tudi poldrugo leto star sinček, eden se je pa opek. Požar se je bliskovito razširil, tako, da vključ 6 požarnim brambam, ki so jedro prihiteli na lice mesta, ni bilo mogoče ničesar rešiti, razen obvarovati poslopja drugih gospodarjev. Zažgali so otroci, ki so bili sami doma. Zena (mati) je v bližini žala pšenico, oče je pa v bolnici. Zgorel je tudi en prešič, vsa obleka, ves živež. Pomoč je nujno potrebna. Isti dan okrog pol dne je gorelo tudi v Stari vasi pri Škocjanu. Zgorelo je dvema gospodarjema. Požar so zanetili tudi otroci. Še tretji požar je bilo opaziti isti dan menda nekeje v Brusniški občini.

★ **Osem žrtev Save.** V nedeljo in v ponedeljek dopoldne je utonilo v Savi pri Zagrebu osem oseb. Večina utopljenec se je kopala izven kopališča in mnogi niso znali niti plavati. Utonili so: Ludvik Bundorfer, ključavničar; Josip Kolar, inkasant; Filip Šiletič, brivski vajenec; Viljem Peterkel, zlatarski pomočnik, Anka Vliović, žilvilja; Matija Mance, slikarski pomočnik; Orga Markovič, ključavničarski pomočnik in Blaž Osek, kmet, ki se je kopal v Zitnjaku, v stranski strugi Save. Od vseh teh so našli le trupli kmeta Bosca in brivskega vajenca Šiletiča, ki se je kopal v neki mlaki na Savi, dočim je vse ostale voda odnesla.

★ **V »Samoupravi« razpisuje oblastni odbor ljubljanski** ofrtne licitacije: 1. za cesto Semič—Kot; 2. za most čez Jereko pri Bitnjah; 3. za most čez Pato v Mostah. Podrobnejši pogoji so razvidni iz »Samouprave«.

★ **Ljubljanski oblastni odbor** razpisuje v cestnem okraju cerkniškem 2 mesti, v cestnem okraju radovijskem 2 mesti, v cestnem okraju blejskem 4 mesta, v cestnem okraju tržiškem 2 mesti ter v cestnem okraju kranjskem 14 mest oblastnih cestarjev. Prošnje je vložiti pri ljubljanskem oblastnem odboru najkasneje do 1. avgusta t. l. Natančnejši pogoji so razvidni iz razpisa v Samoupravi ter pri cest. okraj. odborih in županstvih tamošnjega okoliša.

★ **Za solnčenje najboljša »Solna erem«** v tubah. Dobi se v drogeriji A. Kano sinova, Zidovska ulica.

★ **Popravek.** G. dr. Rožič v svojem opisu razgleda s Sv. Trojice pri Domžalah našteva tudi Spodnji, Srednji in Zgornji Mengeš. Pravilno sta le dva Mengeša in sicer Mali Mengeš z župno cerkvijo in Veliki Mengeš, ki obsega večjo polovico trga proti Kamniku. Toliko radi točnosti. — Mengšan.

Dr. Volavšek Josip

ne ordinira od 22. jul. do 12. avg. t. l.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKAREN.

Nočno službo imata: Sušnik na Mariji-nem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

*

○ **Ljubljanski župan dr. Dinko Puc** sprejema stranke do nadaljnjega vsak torek in petek od 11 do pol 13 popoldne.

○ **Izlet v Monakovo in Nürnberg.** Umetnostno zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi za člane, če se jih priklasi vsaj 20, izlet v Monakovo in Nürnberg v svrhu ogleda tamošnjih mest, galerij in letošnje jubilejne Dürerjeve razstave. Eventualno se obišče med potjo tudi še Salzburg. Vodil bo univ. prof. dr. Izidor Cankar. Odhod iz Ljubljane v nedeljo, 5. avgusta, ob 8.49, vrnitev v Ljubljano v soboto, 11. avgusta, ob 8.35. Stroški so proračunjeni na okroglo 2500 Din za osebo. Pri-glasiti se je najkasneje do inkl. 23. julija (ponedeljek) pri tajniku St. Vurniku (Ljubljana, muzej) ali z dopisnico ali pa ustmeno vsak dan med 10 in 12 dopoldne.

○ **Ogled Radio-postaje v Domžalah.** Radio-klub Ljubljana priredi v četrtek, dne 19. julija ob vsakem vremenu strokovni ogled radio-oddajne postaje v Domžalah pod vodstvom g. ing. Eržena. Odhod z vlakom iz Ljubljane gl. kolodvor ob 14.08. Zbirališče pred kolodvorom. Člani, amaterji in ljubitelji radio-športa so vljudo vabljeni, da se udeležijo ogleda.

MAGNA
PURGA

urejuje najboljše prebavo, čisti z lodec in čreva sigurno pa prijetno
I omo! v vsaki lekarni Din 4.—.

○ **Pred škofijo razkopavajo** mestni delavci cesto. Cesto bodo tlakovali z drobnim granitom, ker se asfalt ali bazaltoid ne splačata, dokler ni urejeno vprašanje novega ali še celo drugega tramvajskega tira.

○ **Umrli so v Ljubljani** v času od 14. do 17. t. m.: Marija Kunc, zasebnica, 71 let, Tržaška cesta 43; sestra Norberta Terezija Vaternik, usmiljenka, 59 let, Slomškova ulica 20. V bolnišnici so v istem času umrli: Anton Lunder, delavec, 41 let, Velike Lašče 29; Peter Polajnar, sin delavca, 1 leto; Svabičeva ulica 13; Marija Javoršek, delavka, 62 let, Medvodje 1.

○ **Preprečena smrtna nesreča.** V ponedeljek se je kopalo v Gruberjevem prekopu po vsej dolžini mnogo kopalcev. Na Planirju blizu Briljeve gostilne bi se kmalu pripetila smrtna nesreča. 16letna šivilja Ottilija Tome se je pričela okrog štirih popoldne nenadoma potapljati, kar so ostali kopalci takoj zapazili in jo potegnili nezavestno na breg. Očividno je Tometova napadla solnčarica. Bila je še pol ure potem, ko so jo potegnili iz vode, v popolni nezavesti in je imela močne krče. Na lice mesta je prihitel zdravnik dr. Milan Perko, ki je ponesrečenki nudil prvo pomoč. Šele po danih injekcijah se je Tometova polagoma zavedla. Na zdravnikovo odredbo so poklicali rešilni avto, ki je Tometovo pripeljal na njen dom v Kotnikovo ulico.

○ **Z razglasne deske.** Na razglasni deski mestnega magistrata je objavljenih več razpisov vojaških oblasti glede dobave živil, sena in slame ter prevzem krpanja vreč. — Mestni magistrat razpisuje dražbo zarubljene klavirja. Izključna cena znaša 400 Din. Podrobnosti o razpisih so objavljeni na deski.

○ **Križev pot ukradli.** Iz zaklenjene barake na vojaški Rimske ceste in Groharjeve ulice so neznani zlikovci ukradli pet slik Križevega pota. Slike so last župne cerkve v Horjulu, ki jih je dala popraviti Mateju Sternenu, akademskemu slikarju v Ljubljani.

○ **Opolške sličice.** Policija je aretirala nekega možakarja, ki je razpečaval razglednice in fotografije z opolzkimi prizori. Vojbče je znano, da v Ljubljani kroži med nekaterimi polno takega pornografskega blaga. Pornografijo tihotapijo k nam z Dunaja in imajo nekateri razpečevalci s tem dober zaslužek, paziti se morajo seveda pred oblastmi.

Penzija „Miramar“ Dubrovnik

tramvaj. postaja Boninovo. Moderno urejen. Lastna plaža. Slovensko vodstvo.

Cena Din 85.— do 95.—. Zahtevajte prospekte.

○ **Policijski drobiž.** Aretirane so bile štiri osebe, in sicer dve ženski radi tajne prostitucije, en moški radi homoseksualnosti in eden radi prepovedanega povratka. — Djaku Radu Pavliču, stanujočemu v Križevniški ulici, je nekdo v ponedeljek popoldne izmaknil pri koproju na bregu Ljubljane v Trnovem par nizkih moških čevljev, vrednih 180 Din. — Dve osebi sta bili popadeni od psov. — Prijavljenih je še nekaj prestopkov obrtnega prava, policijske ure, železniških predpisov, cestnopolijskega dovoljenja in godbe brez dovoljenja.

Maribor

□ **Naučno potovanje** abiturientov srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru na Češkoslovaško. Letošnji absolventi srednje vin. in sadj. šole v Mariboru so priredili po dokončanem zrellostnem izpitu 14-dnevno poučno potovanje od 1. do 16. julija na Češkoslovaško. Z v Avstriji so si ogledali kmetijska zavoda v Gumpoldskirchenu in v Klosterneuburgu. Na Češkoslovaškem so si ogledali srednje vrtnarsko in sadjarsko šolo v Lednicah, nižjo kmetijsko šolo v Valticah, posetili so kulturno razstavo v Brnu in višjo kmetijsko šolo v Přerovu. Na Hani, najrodovitnejšem delu Moravske, so obiskali par vasi na deželi, da so videli češkoslovaškega kmeta pri njegovem delu. Iz Olomuca, kjer so jih zastopniki mesta in češkoslovaško-jugoslovanske lige nadvse lepo sprejeli, so se odpeljali proti Pragi. Potoma so si ogledali sadjarsko veleposstvo in velike drevesnice g. Veselja v Molitorovu. Iz Prage, kjer so ostali 5 dni, so delali izlete v okolico. Ogledali so si pomolški institut, veliko zadržno skladišče in zadržno mlekarno v Proji pri Pragi, tovarno za poljedelske stroje R. Bacherja, višjo kmetijsko in gospodinjstvo šolo v Roudnicah na Labi, višjo vin. in sadjarsko šolo v Melniku, veleposstvo praške kmetijske visoke šole v Uhřetín vesi in veleposstvo ter konzervno tovarno g. Schusterja v Vojkovicah. Povsod so bili zelo lepo sprejeti. Da je bilo omogočeno napraviti ta izlet, ki je bil velike važnosti za naše mlade strokovnjake, gre predvsem zahvala vsem p. n. darovalcem, ki so s svojimi denarnimi prispevki pripomogli k izvršitvi našta. Za izletni fond so darovali: Oblastni odbor ljublj. oblasti 1500 Din; Posojilnica v Mariboru 1000 Din; Kmetijska družba v Ljubljani 500 Din; tvornica za dušik v Rušah 500 Din; Vin. društvo v Arandjelovcu 500 Din; posojilnicav Framu 400 Din; Celjska posojilnica 300 Din; Kmetijska hranilnica in posojilnica v Framu 500 Din; Hranilnica in posojilnica Sv. Ilj pod Turjakom 250 Din; Jugoslovanska ekonom. in hip. banka v Zagrebu 250 Din; okrajni zastop v Gornji Radgoni 200 Din; posojilnica v Hočah pri Mariboru 100 Din, delegacija

Pri žrebanju I. razreda tekočega kola državne razredne loterije

je zadela štev. 43.165, kupljena pri

Zadružni gospodarski banki

v Ljubljani

Din 80.000.—

uradnikov, je seveda takoj nadomestila Odbor za razširitev ves primanjkljaj. Istočasno se je zganila vsa londonska policija. Razen tega so pričeli iskati zločinca najboljši detektivi iz treh zasebnih zavodov.

Nekoliko dni pozneje je prišel h glavnemu ravnatelju v pisarno njegov nečak Dick in dejal:

»Stric, ponuditi ti hočem še eno sredstvo. Saj veš, da razkazuje trdka »Dnevna luč« vsak večer po vseh kinematografih na Angleškem tekoče dogodke. Naš tat se je dolga leta pripravljal na svojo tatvino. Če ga hočemo ujeti, se moramo poslužiti sredstva, s katerim ni računal. Kinematograf pa ti bo nudil tako pomoč, kakor nobena policija na svetu. Če le pristaneš na mojo ponudbo, bo zločinca izpostavljen neprestanemu zasledovanju milijonov oči. Zlorabil je moje prijateljstvo, da si pridobi čas. Well, bom še jaz pokazal, da znam izkoristiti isto prijateljstvo!

Deset dni pozneje se je udeležil Ralph Prighte zanimive tenis-tekme in po kosilu v svojem hotelu stopil v kino »Panteon«, ki je ležal na istem trgu nasproti. Kakor vedno, je otvoril predstavo pregled tekočih dogodkov. Kino je pokazal dva ali tri posnetke, potem pa je zabliščal pred gledalci ognjeni napis: »Ali ste ga videli?« Napis je ostal kako minuto na platnu in so ga na to nadomestile sledeče besede:

»Imenuje se Ralph Prighte. Ukradel je Severni banki 55.000 funtov sterlingov. Ta, ki ga ujame, dobi nagrado v znesku 2000

funtov. Lahko zaslužite razpisanih 2000 funtov, če se le potrudite biti vsaj malo pozorni! Seveda se je tat potrudil izpremeniti svojo zunanost. Predvsem je levičnik. Sicer se je vedno trudil delati z desno roko. A spozabi se, če je razburjen ali jezen. Takrat se poslužuje leve. To se je na primer opazilo v odločilnem trenutku pri igri v golf. Tudi pri kvartanju deli karte z levico, če se razvname. Prav lahko se zgodi, da ga opazite v tem stanju. Bodite torej pozorni, in lahko zaslužite lep znesek 2000 funtov!«

Drugi dan so poročali o tem oglasu vsi časopisi pod kričnimi naslovi: »Kino kot detektiv«. »Kino na lovu za zločince« in sl. Tudi v klubu, kamor je Prighte zahajal, so vsi govorili o tem. Tatu je pričelo utripati srce, in je zelo pazil na svojo desnico pri kvartanju. Včasih je bil primoran levico vtakniti v žep, da se ne izda.

Teden pozneje je zopet šel v kino in zopet je videl sijajoči napis: »Ali ste ga že videli?« Sledilo je znano besedilo in na koncu dodatek: »Ima navado drgniti čelo z zunanjo stranjo desne roke. To je redka posebnost. Zapomnite si jo! Prav lahko nanese, da ste zraven v tem trenutku!«

Prighte se je hudo razburil. Res je imel to navado, in bi ga lahko zavoljo tega zasačili. Saj je dnevno čitala te oglase vsa Angleška. Nedvomno je prežal cel milijon ljubiteljskih detektivov na levičnika, ki prikriva svojo napako in si drgne čelo z zunanjo stranjo desne roke. (Dalje sledi.)

Tako lovi muhe



AEROXON

z zaponcem

najboljši muholovec na svetu

Cena 1 dinar

šilskega solitra v Belgradu 100 Din in Franc Kerin, vinski trgovec v Sv. Križu pri Kostanjevici 50 Din. Vsem p. n. darovalcem se udeleženi izeta na tem mestu najprisrčneje zahvaljuje. Ti darovi so dokaz, da tudi naša javnost razumeva, da je potrebno dijakom ravno potovanje, da si s tem razširijo svoje obzorje. Prav posebno pa velja to za kmetijskega strokovnjaka. Gotovo pa bo to potovanje tudi mnogo pripomoglo do gospodarskega zblizanja med nami in Čehoslovaki. Saj so prišli naši strokovnjaki v stike z vsemi gospodarskimi sloji bratov Čehov.

□ Kosar — Koser in drugo. Ulico, ki veže Koroško cesto z Vrbanovo, označuje mestna tabla na južnem, starem koncu kot Koserjeva, na severnem, novem koncu kot Koserjevo. In tudi v poročilu, ki ga je zadnji Slovenec prinesel o stavbnem gibanju v Mariboru, se ta ulica imenuje Koserjeva. Ali res Maribor danes ne ve več, komu v spomin in čast je l. 1919. krstil to ulico? Je li bil Frančišek Kosar, ki je umrl l. 1894., tako neznamenit mož, da je danes njegovo ime pozabljeno? Napačna pisava imena more izvirati iz nevednosti novih, mladih ljudi, katerim ne bo odveč, ako jim o Frančišku Kosarju povemo, da se je l. 1823. rodil v Braslovčah, postal duhovnik, bil od 1849. do 1865. dvorni kaplan in spiritual pri Sv. Andražu na Koroškem in v Mariboru, da je bil veren učenec in prijatelj Slomškov, zelo marljiv pisatelj v duhu svojega velikega učitelja, izborni govornik in nekaj časa tudi deželni poslanec. Izmed mnogih spisov, ki jih odlikuje tudi lep jezik, naj imenujem samo obširni Slomškov življenjepis, dve knjigi, ena v slovenskem, druga v nemškem jeziku. Nekoliko let je Kosar bil dekan v Kočevju, od l. 1870. pa kanonik in nazadnje stolni dekan v Mariboru. Umrl je v l. pri Optatiji, kamor se je, na srcu bolan, bil šel zdraviti. V Frančišku Kosarju je slovenski narod gledal zadnjega Slomškovega apostola. Blizu mestne table, ki nosi napačno Kosarjevo ime, nahajamo drugo mestno tablo, s katero se nova ulica označuje kot dr. Fran Rozinova; mož se nikdar ni pisal Rozina, ampak Rošina. V sramoto pa nam je tabla blizu kološvora, na kateri se čita: »Zagata ulica«.

□ Veliko kulturno delo. Kakor smo zvedeli, namerava »Ljudski odere« kat. izobraževalnega društva v Studencih prirediti zunaj na deželi tekom poletne sezone več predstav ter s tem vzgajati in izobraževati narod v kulturnem, narodnostnem ter moralnem pogledu. To hvalevredno iniciativo pa moramo tem topleje pozdraviti, ker hočejo ponesti naši studenčki igralci med naš narod zdravega Finžgarjevega duha. Prva prireditev se vrši pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah v nedeljo dne 22. t. m. Uprizori se Finžgarjeva »Veriga«. Potem pa pridejo drugi kraji na vrsto.

□ Predavanje o hmeljarstvu prireja Kmetijska podružnica Maribor in okoliš prihodnje nedelje, 22. julija v šolski sobi vinarke in sadjarske šole. Začne se ob 9. dopoldne. Obrazložil bo strokovnjak, ravnatelj srednje kmetijske šole, gospod Vinko Sadar vse, kar je hmeljarju novincu treba znati. Zato bo to predavanje za mariborski okoliš velekorisno in je želeli zelo obilno udeležbe.

□ Mesečni shod duhovnikov-tretjerednikov. Danes popoldne ob pol 5 imajo duhovniki-tretjeredniki redni mesečni shod v frančiškanskem samostanu.

□ Gibanje nalezljivih bolezni. V času od 8. julija do 14. julija sta zboleli v mestnem okolišu mariborskem dve osebi na nalezljivih boleznih in sicer ena na tifusu, druga pa na ošpicah.

□ Kolo je ukradel neznanec poštnemu uslužbencu Jožetu Golovčniku iz veže hišne št. 11 na Aleksandrovi cesti.

□ Kar pod avto ga je sunil. V ponedeljek jo je primahal po Meljski cesti neznanec. Čudaki! Pred gostilno »Pristavec« kar na lepem zgrabi žel. uslužbenca Ivana Florjančiča in ga sune pod osebni avto št. 16-2, ki je ravnokar privozil mimo. Pri padcu je Florjančič dobil na desni roki praske in podplutbe. Le spretnosti šoferjevi se je zahvaliti, da ga avto ni povozil. Ko se je prikazal na lico mesta stražnik, ga je neznanec nasilne hotel fizično napasti. Končno pa se je vendar po dolgih naporih posrečilo spraviti neznanca na stražnico, kjer pa ni hotel dati nobenega pojasnila glede svoje osebe in dogodka samega.

□ Lastnik umetnega zobjorja, ki ga je dne 7. t. m. našel neki ribič ob Dravi, o čemer smo že poročali, naj se javi na tukašnji pliciji. Dotični ribič je namreč prodal omenjeno zobjorje z dvema zlatina zoboma neki stranki na Koroški cesti ter je dobil zanj 230 Din.

□ Vsaj legitimacije (železniško in policijsko) naj vrne neznan najditelj listnice, v katerih se je poleg omenjenih legitimacij nahajalo 210 dinarjev, nekaj društvenih izkaznic in dr., policijskemu agentu Josipu Rojcu, ki je dotično listino izgubil.

□ Podpore prosi družina z otroci, ki je radi boleznih prišla v veliko stisko. Prosijo se posebno tiste družine, ki nimajo otrok, da prisrčijo na pomoč z majhnimi prispevki. Darove sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenec«.

□ Policijska kronika beleži 3 aretacije in sicer radi tatvine pomoga, odгона in polizkusa homoseksualnosti. Prijave se tičejo kaljenja nočnega miru, vožnje po levi strani, prekrščenja policijske ure, razgrajanja, tatvine, telesne poškodbe, onemoglosti in avto-predpisov.

Dopisi

Ptuj

□ Muzejska zbirka se te dni namešča iz dosedanjih muzejskih prostorov v gimnaziji v nove prostore v dominikanskem samostanu. Zasluga, da gre vse v najlepšem redu ter zelo hitro, gre od boru muzejskega društva dr. Komljanec, g. Pečku,

Škrabarju, prof. Brataniču, g. Geilhoferju in drugim, ki z vsemu in poštovanostjo ves čas sodelujejo pri selitvi. Končno ureditve zlasti rimske zbirke bo določil ravnatelj spilitkega muzeja g. Abramčič, ki te dni pride osebno v Ptuj.

□ Poroka. Dne 14. t. m. se je v minoritski cerkvi vršila poroka g. Janka Braue, abs. filozofa iz Gosda pri Kranjski gori ter gđe. E. Mlakar iz ugledne družine na Vičavi.

□ Nepredvidnost. Alojzij Ločič, 64 let star mož, se je vozil iz Ptuja domov v Ločiče pri Sv. Urbanu. Med potjo si je hotel nažgati tobak, pa se mu je vnela slama in seno na vozu ter je dobil težke opekline na nogah, da so ga morali prepeljati v ptujsko bolnico.

□ Shod somišljenikov SLS krajevne organizacije v Ptuj se je vršil pri Brendiču 14. t. m. Posetili so ga naši pristajši v velikem številu in z zaenmanjem sledili poročilu g. poslanca Vesenjaka, ki je v stvarnem in obširnem govoru orisal politični položaj v naši državi ter pokazal na izvor krvavih dogodkov v skupščini. Izrekla se je soglasno zaupnica ministru dr. Korošču, poslanecu Vesenjaku ter vsemu Jugoslovanskemu klubu. Enako se je izrekla zaupnica mestnemu županu g. Brendiču, ter klubu SLS odbornikov v mestnem svetu. Proti nečuvnemu napadu »Jutra« s karikaturami na dr. Korošca pa so vsi navzoči izrazili svoje ogorčenje z odobrenjem resolucije, ki se je že 7. t. m. sprejela in objavila na tem mestu. »Jutro« mora izginiti iz naših družin, obratov in uradov.

Kočevje

Nastop novega župana. V soboto, 14. t. m. so se sestali na zadnji seji izvoljeni občinski svetovalci z županom g. Iv. Lončarjem na čelu. Izvršila se je formalna zaobljuba v roke g. okrajnega glavarja dr. Tine Čuša. Kočevje je s tem končno javno dobilo svojega župana. Občinski svetovalci so bili izvoljeni v sledečem redu: Alojz Kresse, Josip Kropf, Josip Pavliček, Iv. Uhan, Robert Ganslmayer, Gustav Verderber. Dr. Tine Čuš je kot dosedajni gerent mestni občini postavil pametne predloge ki naj bi jih ta udelevila. V glavnem naj bi se preuredila mestna elektrarna in vodovod, postavili naj bi se vsaj dve stanovanjski hiši in naj bi se glavna cesta tlakovala in to vsako leto nekaj. — Zvečer je zaigrala mestna godba novemu g. županu podoknico.

Občni zbor SLS. V nedeljo, 15. t. m. se je vršil občni zbor SLS v »Unionu«. V krajevni odbor SLS so bili izvoljeni: predsednik Andrej Struna, France Kužnik, Ivan Kovačič, Fr. Svitek, Franc Fister, Ivan Drobnič, Iv. Ahac.

Avtomobilska nesreča. Poštni avto, ki vozi iz Kočevja na Brod, se je včeraj na poti vnel in zgorel. Poštniki so se rešili, le eden se je ožgal.

Št. Jernej na Dolenjskem

Koncert. V nedeljo 8. VII. je pevsko društvo »Gorjanci« iz Novega mesta priredilo pevski koncert. Na sporedu je bila tudi mična dvodejanka: »Jurčki«. Tako pevci kakor igralci so prav dobro naredili.

Vodovod na Javorovici bo kmalu gotov. Gradil ga je higienski zavod v Ljubljani. Podpora pa je dal tudi občinski odbor v znesku 5000 Din. Res so Javorčani te mesece veliko trpeli, pa so tako obl. odboru kakor higienskomu zavodu zelo hvaležni. Saj delo je trajalo samo nekaj mesecev, vodovod pa bo desetletja. — Ta teden pride g. šef higienskega zavoda tudi na Gradišče, da se naredi proračun za asanacijo. Tudi tu je prav potrebno. Vidi pa se, da imata tako higienski zavod kakor občinski odbor res smisel za ljudske potrebe in koristi.

Hujskači so tudi pri nas na delu. Brez teh menda sploh ni nikjer. Zbirajo se večinoma po liberalnih gostilnah, kjer dobivajo od svojih »šefov« razna navodila. Sedaj begajo naše ljudi, da misli vada uvesti novo trošarino na vino in žganje, odpraviti prosto žganjekuho, da bodo morali vinogradniki naznaniti vino itd. Same izmišljotine, samo da delajo politični kapital zase.

Župan na razpoloženju in bivši kandidat za oblatne in državne volitve. Pire misli igrati vlogo Pribečevca, namreč v tem oziru, da ovira delo in dela občinske seje nesklepčne. Ga bo že izmordilo, bo že prišel do zaključka, da je nemiselno butati z glavjo v zid, ker je nevarnost, da si jo razbije.

»Jutro« se je samo obsodilo in mi ga bomo obsodili. Pošteno ljudstvo je z nami v ogromni večini. Tudi treznejšim liberalcem se je gnusila bogokletna karikaturna dr. Korošca.

Orožniška postaja je v nevarnosti, da se ukine. Lokal jim je odpovedan, ker se 1. okt. v istim prične gospodinska šola. Občina je vse storila, toda lastniki prostih lokalov ne odstopijo. Škodaj!

Novo mesto

Na obč. seji dne 13. t. m. so se po stvarni debati sprejeli pogoji za oddajo dela za zgradbo ljudske šole. Čas za vlaganje ponudb je do 30. julija t. l. Prevzemnik bo moral takoj prirediti z delom in do 31. oktobra t. l. stavbo doizdati in pokriti, popolnoma dokončati pa do 31. julija 1929. Skrajni čas je že bil, da dobi tudi Novo mesto primerno ljudskošolsko poslopje. Ljudska šola, ki se do zdaj vzdržuje v zastarelem bivšem gimnazijskem poslopju, je zdajvno niti oddaleč ne odgovarja več temu namenu. Le čuditi se je, da se je zidava ljudske šole odlagala toliko časa, to tembolj, ker je bilo obč. gospodarstvo dolgo vrsto let v »napredni« rokah. — Po sprejetju teh pogojev je prošil obč. odb. Mrak g. župana, naj bi odgovoril na nekatera v zvezi z zadnji seji stavljena vprašanja, zlasti glede Slavske banke, ali res toži Mestno hranilnico za 3 milij. Din. Župan je odgovoril, da o tem ne more dati nikakih pojasnil, pove samo toliko, da konkurzna masa Slavske banke res toži Mestno hranilnico za 3 milij. Din, da pa kot jurist lahko reče, da bo Slavska banka tožbo izgubila. Tudi o gospodarstvu Mestne hranilnice bo moralo priti do jasnosti in suhoparni odgovor g. župana pri tem ni na mestu in se mi z njim ne bomo zadovoljili.

Trbovlje

✱ Mariborsko narodno gledališče bo pri nas gostovalo v soboto, dne 21. julija t. l. ob 8. zvečer. Vprizorila se bo veseliga »Ognjenik«.

✱ I. delavsko konzumno društvo Vode naproša vse svoje člane naj prinesejo svoje nakupovalne knjižice v svrhu zaračunavanja dividend za preteklo leto.

✱ Blagoslovitev reševalnega avtomobila. — Prostovoljno gasilno društvo Trbovlje-Vode je pred kratkim kupilo reševalni avto, ki je bil zlasti pri nas prepotreben. V nedeljo, dne 22. t. m. se vrši svečana blagoslovitev tega avtomobila po sledečem sporedu: Ob 10. dopoldne sprejem gostov na kolo-dvoru, nato služba božja in blagoslovljenje reševalnega avtomobila. Popoldan ob 1. bo koncert rudarske godbe na Vodah. Po koncertu se vrši veselica pred gasilskim domom. Čisti dobiček je namenjen za odplačevanja reševalnega avtomobila.

✱ Škofja Loka. Dne 19. avgusta t. l. bo priredil orlovski odsek v Škofji Loki večji orlovsko prireditve. Tedaj bomo blagoslovili tudi naš novi prvi enotni orlovski prapor. Ne zamudite te prilike in pridite ta dan pogledat v Škofjo Loko naš novi prapor.

Št. Vid pri Stični. Na Muljavi popravlja starinski oltar podobar Miho Hohnjec iz Celja. Oltar je zelo umetno baročno delo, ki sta ga naredila l. 1674 Jakob Moenhardt in Anton Schmarritsch iz Višnje gore. Kiparska dela je pa napravil Jernej Plumenberger iz Ljubljane. Da se ta izredna umetnina naše dežele ohrani in obnovi v baročnem slogu, je posebn. zasluga g. konservatorja dr. Franca Siete-l. Izletniki, ki gredo skozi Muljavo, naj ne zamude ogledati si ta oltar. Naj pa tudi ne pozabijo darovati kak dinar za obnovo oltarja. Sredstva so namreč zelo pčila. Prenovljenje bode pa veliko stalo, ker je veliko delov že razpadlo. Na Muljavi se bo tudi rojstna hiša pisatelja Josipa Jurčiča popravila. Ohranila se bo hiša, kakor je bila. Prizidalo se bo na zapadni strani posebno krilo, da bo imela številna družina pisateljevega nečaka dovolj prostora. Sicer bi lastnik staro hišo prezidal, s čimer bi se zgubila prvotna oblika. Slovenska Matica in občinski odbor bosta nosila večino stroškov, ki so proračunjeni na 25.000 dinarjev.

Samouprava

Izšla je 6. in 7. štev. uradnega glasila ljubljanske in mariborske oblasti Samouprave. Samouprava prinaša sledeče članke: Vodna zadruga, občinska posojila in zadruge, ter oprostitvev družtev od plačevanja občinskih davštin in taka. Dalje ima več odgovorov na važna vprašanja. K tej štev. je pridejana priloga z raznimi važnimi razglasi in razpisi, kot razglas glede sprejemanja gluhomimih otrok v gluhomimnico v Ljubljani, razpis glede oddaje raznih cestarskih mest, dalje razglas o drugi pismeni oteralni licitaciji za preložitvev deželne ceste II. vrste Semič—Kot, razglas o pismeni oteralni licitaciji za zgradbo mostu čez Pčato v Mo-

Gospodarstvo

NAČRT ZADRUŽNEGA ZAKONA.

Vprašanje izenačenja zadružnega zakona je postalo zopet aktualno. Glavni zadružni savez je stavil na svojem letošnjem občnem zboru to vprašanje na dnevni red. Šlo se je za to, da bi Savez sprejel načrt zakona, ki ga je prvotno izdelal g. Miloš Štibler, potem pa ponovno redigiral in izpopolnil tajnik Zadružne zveze g. Kralj.

Ker pa je revizor Srednjega saveza hrvatskih seljaških zadruga g. Nikola Jagatić prišel na občni zbor z načrtom zadružnega zakona, ki ga je izdelal na svojo roko, in ga predložil Savezu, ni bilo obnemu zboru mogoče, da se odloči za en ali drugi načrt ali pa da uporabi oba načrta za redakcijo novega. Občni zbor oz. zadružni kongres, ki mu je sledil, ni bil tudi primeren forum za to, primanjkoval je pa tudi čas za podrobno in temeljito razpravo o zakonu.

Vsled tega je bilo sklenjeno, da se gg. Kralj, Jagatić in odposlanci nekaterih drugih zvez sestanejo ponovno, da izdelajo končni in definitivni načrt, ki bo potem sprejet od Saveza. Ta sestanek se je tudi vršil v Zagrebu od 3. do 6. julija. Na njem sta gg. Kralj in Jagatić v glavnem formulirala nov zakonski načrt in se je sklenilo, da se načrt po novem pregledu predloži Glavnemu zadružnem savezu, da bi ga mogel izročiti na kompetentno mesto. Vesti zagrebških listov, da je načrt predan že pristojnim faktorjem, so torej netočne, vsaj v kolikor gre za načrt Kralj-Jagatić. Ta načrt pa tudi še ni predan Savezu.

Kot izvezo iz »Obzorca«, dobil je sedaj g. Miloš Štibler nalog od g. dr. Stojkovića, inspektorja v ministrstvu poljedelstva, da izdelava nov načrt zadružnega zakona. Ker je dr. Stojković zagovornik »državnih« zadrug, je verjetno, da bo skušal s zakonom povečati vpliv državnega zadružništva nasproti samostojnemu, oziroma pripeljati obstoječe zadružništvo pod nadzorstvo države.

Naše zadružništvo seveda podobnega načrta ne bo nikoli odobrilo, ampak se bo vedno borilo za popolno neodvisnost in avtonomijo zadružne organizacije.

STANJE HMELJSKIH NASADOV NA ČESKEM.

Zatec, dne 13. julija 1928.

Od našega zadnjega poročila se je stanje hmeljskih nasadov izboljšalo večinoma le v nizkih legah. Tu je rasilina dorastla do vrha žičnega ograda, poganja panoge, na katerih se tudi polagoma prikazujejo cvetni nastavki. Ena tretjina nasadov še ni dosegla vrha in je brez panog. Nasadi v višinah in posebno dvoletni so v razvoju zelo zaostali. V primeru z minulim letom se danes lahko trdimo, da bode letošnji pridelek manjši od lanskega.

Vsi nasadi trpe sedaj vsled tropične vročine in se že prikazuje solnčni palež. Če ne bode kmalu dežja, se bode vse stanje še zelo poslabšalo. Dosedaj še ni rečečega pajka, vendar ga bode vročina najhitreje povzročevala. Peronospora ni — uši so le tu in tam.

Nemški odbor Jednote hmeljarjev.

Stanje poljedelstva v ljubljanski in mariborski oblasti v drugi polovici junija. (Po informacijah poljedelskega ministrstva. Ocene: odlično, zelo dobro, dobro, slabo, zelo slabo). Pšenica: zelo dobro v mariborski, med dobro in zelo dobro v ljubljanski oblasti. Ječmen: med dobro in zelo dobro v obeh oblastih. Rž: zelo dobro v ljubljanski, dobro v mariborski. Oves: dobro v obeh oblastih. Koruza: zelo dobro v mariborski, dobro v ljubljanski. — Stanje jarih žit je vsled suše veliko nepopolneje kot pa ozimine. — Vlnogradi: zelo dobro v obeh oblastih. — Od vremenskih nezdov sta bili prizadeti obe oblasti, in sicer od tobe.

Ukinitve davčnih uradov v Trbiču in Velikih Laščah. Zastopnik finančnega ministra, minister za trgovino in industrijo je odredil, da se ukinita oba davčna urada v Trbiču in Velikih Laščah. — Vsi posl. urada v Trbiču bodo dodeljeni davčnemu uradu v Kranju, posl. davčnega urada v Vel. Laščah pa uradu v Ribnici.

Zadružništvo v Dalmaciji. Zadružna organizacija v Dalmaciji se izpopolnjuje. 13. t. m. sta se vršila v Splitu dva sestanka, na katerih je prišlo do ustanovitve dveh novih zadružnih central. Ustanovljena je centrala oljarskih zadrug, ki so k njej pristopile že skoraj vse obstoječe oljarske zadruge v Dalmaciji, 22 po številu. Druga centrala, ki je isti dan imela svoj ustanovni občni zbor, pa je centrala ribarskih zadrug. Od 85 zadrug je bilo 19 zastopanih. — Ker je tako ribarstvo kakor tudi oljarstvo za Dalmacijo velikega gospodarskega pomena, je zadružna organizacija, ki ima namen ščititi gospodarske interese malih producentov na tem polju, gotovo pozdraviti in želiti, da bi bila postavljena na trdno podlago.

Revizija železniške tarife. Tarifni odbor, oziroma njegova 1. sekcija ima izvršiti revizijo cele klasifikacije. Pri tem se bo ozirala na vrednost blaga in na to, če je tovor vagonski, polvagonski

stah, dalje razpis mariborskega oblasnega odbora glede službe okrožnega zdravnika za Gornjo Lendavo in konečno razpis istega oblasnega odbora glede službe konceptnega uradnika pri komisariju za agrarne operacije v Mariborski oblasti v Ljubljani.

Samouprava stane letno 100 Din. Posamezne številke se dobe pri ljubljanskem in mariborskem oblasnem odboru.

Kje je vzrok? A.: Zdravnik je moji ženi prepovedal, da bi imela kaj opraviti v kuhinji. — B.: »Kako to, ali je bolna?« — A.: »O ne; jaz sem bolan.«

Vročina. »Kaj? Na špansko hočete potovati, pa v tej vročini? Saj ne boste vzdržali. Tam je sedaj vendar še hujske nego pri nas. Saj imajo v senci 40 stopinj.« — »Kje pa je zapisano, da bi moral po senci hoditi!«

Indirektna prošnja. Šef: »Kako pa morete v pisarni živeti?« — Uradnik: »Mislim sem, da boste zadovoljni, če vidite, kako sem kljub revni plači vendarle dobre volje.«

Težko vprašanje. Stražnik: »V našo občino je prišel letoviščar, ki je napol nor. Kaj čemo narediti?« — Sodnik: »Počakajte, da bo cel norec, potem ga pa primite.«

Dober odgovor. Sodnik je bil vprašan, kako to, da je v zaporih več moških kot žensk? »Najbrže zato, ker je v cerkvah več žensk nego moških« — je bil odgovor.

Borza

Dne 17. julija 1928.

DENAR.

Devizni promet je bil danes zelo velik. Največji je bil v devizah Dunaj in Curih. In sicer v vsaki nad 1 milj. Din. Potem pridejo Newyork, Praga in Berlin. Privatno blago je bilo razen Trsta in Newyorka kot navadno, tudi v devizi London, drugo je dala na razpolago Narodna banka. Tečaj so v glavnem isti kot včeraj, z izjemo Berlina, ki je bil zaključen po 1357.— nasproti 1355.50 včeraj.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 16. VII.
Amsterdam	2287.—	2293.—	2290.—	—
Berlin	1355.50	1358.50	1357.—	1355.50
Bruselj	—	792.98	—	—
Budimpešta	—	992.29	—	—
Curih	1094.10	1097.10	1095.60	1095.60
Dunaj	801.50	804.50	803.—	802.75
London	276.39	277.19	276.79	276.80
Newyork	56.83	57.03	56.93	56.92
Pariz	—	222.75	—	—
Praga	168.30	169.10	168.70	168.72
Trst	296.75	298.75	297.75	297.75

Zagreb. Berlin 1355.50—1357.—, Curih 1094.10 do 1097.10, Dunaj 801.50—804.50, London 276.39 do 277.19, Newyork 56.77—56.97, Pariz 221.75—223.75, Praga 168.3—169.1, Italija 296.91—298.91.

Belgrad. — Amsterdam 32.87—32.93, Berlin 1355.5—1358.5, Budimpešta 990.79—997.79, Curih 1094.10—1097.10, Dunaj 801.5—804.5, London 276.98 do 277.10, Newyork 56.82—57.02, Pariz 221.75 do 222.75, Praga 168.30—169.70, Trst 296.78—297.78.

Curih. Belgrad 9.1375 bl., Berlin 123.87 den., Budimpešta 90.50 bl., Dunaj 78.24, London 25.2525 bl., Newyork 51.945 den., Pariz 20.40 den., Praga 15.396 bl., Italija 27.195 den., Bukarešt 3.18, Sofija 3.75 bl., Varšava 58.20 bl., Madrid 85.55 bl.

Trst. Belgrad 33.55—33.58, Curih 366.75 do 368.75, Dunaj 266.50—272.50, London 92.82—92.84, Newyork 19.02—19.04, Pariz 74.75—74.80.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.4625, Kodanj 189.40, London 34.4775, Milan 37.14, Newyork 709.10, Pariz 27.75, Varšava 79.515. — Valute: dolarji 706.90, francoski frank 27.98, lira 37.85, češkoslovaška krona 21.01.

Praga. Devize: Lira 177, Belgrad 59.35, Pariz 132, London 164.10, Newyork 33.75.

Dinar: Newyork 175.95, Berlin 7.88, London 276.50.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. vojna škoda 440 zakl. Celjska 158 den., Ljublj. kredita 128 den., Kred. zavod 170 do 175, Vevče 105 den., Ruše 265—285, Stavnba 56 denar.

Zagreb. 7% invest. pos. 890, vojna odškodnina ar. 439, 440, kasa 438, 440, jul. 440.50, 441, dec. 458.50, 459, Kred. 85, Jugobanka 88, 88.50, Prastodion 950, 952.50, Ljublj. kredita 126, 130, Srpska 145, 146, Sečera 480, 490, Gutmann 205, 220, Slavonija 11, 12, Trbovlje 476, 480, Vevče 205.

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. — 81.60, Zivno 108, Hipo 7.40, Alpine 40.75, Greinitz 3.80, Leykam 9.30, Trbovlje 58.90, Slavonija 1.20.

BLAGO.

Ljubljana. Zaključeno je bilo danes 5 vagonov lesa in sicer 2 vagona desk smreka-jelka, monte 18, 24, 28, 38, 48 vagon, fko vag. nakl. post. po 500; 1 vagon remeljnov 34-64, 38-78, 68-68, 78-78, 98-98, 24-28, fko vag. nakl. post. po 500; 1 vagon letvio 12×24, 2-4 mm fko vag. nakl. post. po 600 in 1 vagon tramov 6-7, 6-8, 7-9, 5-10 mm fko vag. mejo po 280. Tendence nespremenjena.

Dež pridelki (vse samo ponudbe slov. post., plač 30 dni, dob. prompt: pšenica baška 78-79 kg 2 % 380—382.50, za julij 811—812.50, za avgust 305—310, moka 0 g. vag. bl fko Ljubljana, plač po prej. 525—530, koruza nova 820—825, oves baški, zdrav, rešetan 290—295. — Tendence slaba. Zaključkov ni bilo.

Sveta življenje in vrvenje

Gospod in gospa Kennard ter njun dom

London, v juliju.

Vsak Londončan goji željo, da vsaj enkrat na teden pobegne iz mesta na deželo radi čistega zraka in opazovanja prirode. Toda vsakdo se ne navdušuje v toliki meri za poljsko delo, da bi uporabil svoj svobodni čas ravno za okopavanje in sajenje. Gospod H. W. Kennard, britanski poslanik v Belgradu,

domov. Edino, kar se ne da kopirati, so starinski zidovi, katerih postanek sega stoletja nazaj. Langham House je ograjen s takšnim zidom, dočim je hiša za stanovanje urejena popolnoma moderno. V salonih za sprejemanje so mnogi dragoceni, umetniški predmeti. V jedilnici visi redka flamska preproga, katere vrednost se dandanes ne more lahko oceniti v denarju.



ki se sedaj nahaja na dopustu v svoji domovini, pa se predaja z oduševljenjem temu poslu na lastnem posestvu v Wiltshiru, enem najromantičnejših predelov Anglije. Nedaleč od mesta Bath in slavne benediktinske opatije Downside v bližini mesteca Rode se nahaja Langham House sredi gozdnatega parka, in tu preživlja rodbina Kennard poletne počitnice. G. Kennard je izvrsten botanik in ima v svoji veliki knjižnici najnovejša strokovna dela. Gospa poslanikova pa je posebno vešča v kultiviranju rož in uspešno goji množico raznih vrst, katere sestavljajo razkošen, dišeč vrt okoli starinskega vodometa.

G. Kennard namerava v novosezidanem poslaništvu v Belgradu uvesti razpored oddelkov in nameščenj, kakor je to običajno tukaj. Če bo v gotovem oziru podobno Langham House, tedaj bo resnično dostojno predstavljalo okus tega velikega naroda, znanega po vsem svetu po lepoti in komfortu svojih

Kljub temu, da je g. Kennard sedaj na dopustu, ne zamudi prilike, da ne bi vsaki dan čital jugoslovanskih časopisov. V njegovi delovni sobi se lahko vidijo na mizi belgrajski dnevnik in ljubljanski »Slovenec«. Kakor je znano, zna namreč ta izvrstni angleški diplomat srbohrvaščino in slovenščino in dobro pozna tudi zgodovino južnih Slovanov. Pri roki ima tudi zemljevid kraljevine SHS, kjer so zabeleženi vsi kraji, katere je že prepotoval. G. Kennard govori z veliko simpatijo in razumevanjem o razvoju mlade kraljevine in smatra, da ji Previdnost pripravlja veliko mirovno vlogo v Evropi. Po njegovem mišljenju ni dežele, ki bi bila bogatejša obdarjena od prirode, in on misli, da bodo inozemski potniki vedno bolj posečali Jugoslavijo.

V Belgradu imenujejo gospoda in gospo Kennard navadno »kuma«, ker sta kot zastopnika angleškega kralja Jurija kumovala kretu princa Tomislava.

A. Ch.

Kako je umrl Malmgreen?

Prof. Samojlovič je s »Krasina« posljal v Moskvo naslednjo Zappijevo izjavo o Malmgreenovi smrti:

Dne 30. maja sta odšla Zappi in Mariano iz rdečega taborišča, da bi dospela na Severni rt, kjer sta upala zadeti na norveške ribiče. Malmgreen si je bil pri nesreči, ko je »Italija« tresčila ob led, zlomil levo roko. Vendar je, preden je odšel s Zappijem, še ubil belega medveda, od katerega mesa je potem živel Nobilova skupina. Premikajoča se ledena plošča se je neprestano oddaljevala od obale. Dne 16. junija je bil Malmgreen že tako slab, da ni več mogel dalje. Velel je tovarišema, naj ga pustita in gresta dalje ter vzameta s seboj vsa živila. Samo to je prosil, naj mu v ledu izkopljeta grob, v katerega je legel.

Nato sta Italijana odšla. V 24 urah sta se oddaljila od njega šele 100 m. Ozrla sta se in videla, da je dvignil glavo. Upala sta, da ga bo prignala lakota in da bo šel za njima, nato sta čakala. Tedaj jima je Malmgreen zaklical: »Pojdita, pojdita! Če mene pustita umreti, rešita ostale!«

Nato sta šla dalje. Napredovanje je bilo zelo težavno. Nekega dne sta opazila šest letal komaj eno miljo oddaljenih. Začela sta dajati znamenja, toda opazil ju je samo Čuhnov-

ski, ki je krožil nad njima. 12 dni nista nič jedla. Mariano je skoraj umrl in prosil, naj mrtvega vzamejo na krov. Slednjič ju je rešil »Krasin«.

Dr. Behounekova izjava

Češkoslovaški znanstvenik dr. Behounek je podal izjavo, ki zelo obtežuje Nobila. Po nesreči z zrakoplovom je Nobile zahteval, da naj gre cela skupina iskat celine; oba težko poškodovana člana ekspedicije: Ceccioni in Malmgreen, naj bi ostala na mestu. Po dolgi razpravi so pa Nobila preglasovali. Nobile je nato predlagal, da naj odidejo najmočnejši člani: Zappi, Mariano in Ciaggi iskat kopno. Tedaj se je na heroičen način ponudil Malmgreen, da gre namesto Ciaggia, ki je bil kot radiooperator skupini potreben, dočim je mogel Malmgreen vsled poznavanja arktičnih razmer koristiti pri iskanju poti na kopno. Malmgreen je šel s svojo težko poškodbo, pravi Behounek, v gotovo smrt. In vendar so ga pustili iti!

Mariano bistveno potrjuje Zappijevo izjavo. Malmgreen je bil še živ, ko sta ga zapustila, a do kraja izčrpan. Kljub silnemu vojaškemu srcu in neprimerljivi plemenitosti je Malmgreen omagal in ni mogel več dalje.

Ali se more človek prehraniti v ledenem morju

Na to vprašanje odgovarja dr. Pozdene v dunajski »Reichspost« brezpogojno pritrdljivo. Polarni predeli, pravi dr. Pozdene, nikakor niso tako revni glede živalstva in rastlinstva, da ne bi se mogel človek brez vseh drugih pripomočkov prehraniti samo s tistim, kar dajejo ti predeli. Vsekakor je treba za to ljudi, ki imajo železno voljo in poznajo polarne razmere.

Nekoč so šli štirje ruski mornarji z ladje proizvedovat na Spitzberge. Na svojem potu so izgubili smer in niso več našli poti nazaj na ladjo. Ostali so v večnem ledu sami sebi prepuščeni brez vseh pripomočkov in brez vsakega živeža, prav kakor nekoč Robinson Crusoe na samotnem otoku. Bili pa so trdoživi mladi ljudje. Slučajno so našli kos železa in napravili iz njega pšice in kopje. S kopjem so najprej ubili severnega medveda in iz medvedovih kož so napravili vrvice. Potem so našli drevesno korenino, ki jo je naplavilo morje, in iz nje so napravili lok. Sedaj so imeli priprosto, a vendar pripravno orodje za lov na polarne lisice, jelene in medvede. Tako so živeli celih šest let, odtrgani od celega sveta. V tem času je eden izmed mornarjev umrl, ostale tri pa je slučajno našla in rešila neka ladja.

Tudi ekspedicija Charitzna Lapteva se je v zadnjem trenutku rešila z ladje, ki jo je stisnil in strl led; otela je le golo življenje in ostala na ledu brez hrane in vseh drugih pripomočkov. Tri mesece so morali ponesrečenci bloditi po neznanih ledenih puščavah Severne Sibirije, preden so prišli do prve zaloge živeža in drugih potrebščin. Smrti so se v strašnem mrazu ubranili samo na ta način, da so v ledena tla izkopali luknje in se, težeč drug vrh drugega, vzajemno gredli. Preživljali so se z ribami, ki so jih lovili z najpriprostejšimi pri-



Prof. dr. Viktor Keldorfer,

ki bo dirigiral pri veliki nemški pevski prireditvi na Dunaju: Deutsches Sängerefest, pri kateri bo nastopilo 100.000 pevcev. O prireditvi sodi inozemstvo, da ima biti ultimat za združenje Avstrije z Nemčijo. Francoski listi dvigajo proti Sängerefestu protest.

ne glede na goste ribje jate in pa na kopne živali: ptice, lisice, medvede itd. Izbirčni seveda ponesrečenci ne smejo biti in tudi nikoli niso.

Berlinski milijonarji kopne

Berlinski mestni statistični urad je pravkar izdal statistiko o premoženjskih razmerah berlinskega prebivalstva. Berlin šteje okroglo štiri milijone ljudi, ki se dele na 1.3 milijona družin. Dočim je preje odpadlo povprečno na posamezno družino po 5 oseb, se je sedaj to število znižalo na tri. Samo 92.600 gospodinjstev ima kako premoženje; pretežna večina Berlinčanov pa živi iz rok v usta. 66.000 oseb odnosno družin je, ki imajo do 10.000 mark



Profesor Samojlovič in kapitan Egge. Kapitan Egge je poveljnik ruskega lomilca ledu »Krasina«, ki je prišel pomoč ponesrečencem »Italije« in njihovim reševalcem. Znanstveni svetovalec kap. Eggeja je profesor Samojlovič.

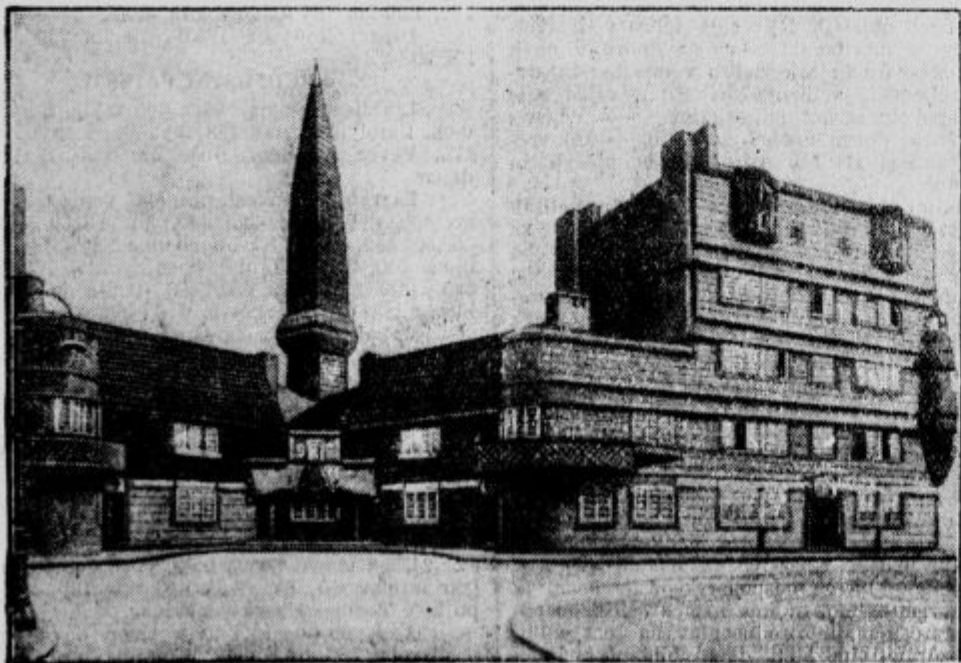
pomočki. Mnogo članov ekspedicije je vse-kakor zaradi pomanjkanja in napore umrlo, a dvanaest mož je vendarle doseglo postajo Hatanga, dočim je dvanaest drugih omagalo tik pred ciljem.

Najmerodajnejša sodba glede prehrane na polarnem morju je pa izrekel raziskovalec severnega tečaja Nansen. On pravi, da morejo vedno zagotoviti prehrano planktoni, živi, katerih je v zgornjih vodnih plasteh polarnega morja ogromne množine. Če se na svojih potovanjih po polarnih predelih tudi ni nikdar bal smrti za lakoto. — Tudi zemljenezanec Ferdinand baron Richthofen pravi, da so zgornje plasti polarnih morij, posebno severnega, mnogokrat podobne masnim travnikom in da je morje v celih progah svetlo-zeleno od obilice rastlinskih in živalskih živi ter organizmov —

prihrankov; 25.000 je takih, ki imajo od 10 do 25.000 mark; 957 Berlinčanov ima pol do 1 milijon mark kapitala, a 525 je milijonarjev. Pred vojno je bilo na Pruskem 9000 milijonarjev ter bi povprečno odpadlo na Berlin 900 milijonarjev; Berlin je veljal za najbogatejše mesto v Evropi. Sedaj so milijonarji skopneli skoraj na polovico.

Vročina, toča, vihar

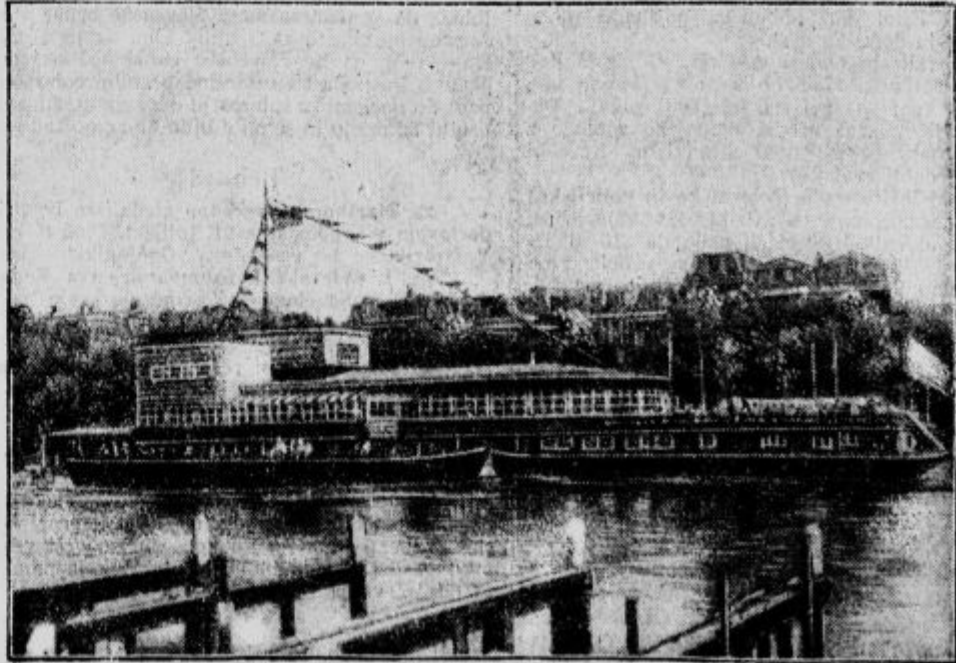
V Avstriji (St. Pölten, Marijino Celje, okrog Solnograda) so bili silni nalivi s točo, ki je napravila ogromno škode po polju. — Vročina je tudi v Ameriki. V Chicagu je umrlo 15 oseb vsled solnčarice. — V Berlinu in okolici je prihrumel one dni po silni vročini ciklon, ki je metal ljudi po tleh, rval drevesa in odkrival strehe.



Na kopnem:

Moderna arhitektura v Amsterdamu

blok novih stanovanjskih hiš v Amsterdamu, ki jih je zgradila neka tamošnja stanovanjska družba in ki so izborno prilagodene značaju dotičnega mestnega dela.



Na vodi:

domači čoln »Amsterdyk« amsterdamskega veslaškega društva, ki je pač najudobneje opremljen.

Za duha in srce

Srbske književne novosti

Knjige: Borisav Stanković: Drame (drugi sv. zbirka) »Dela B. Stankovića; cena 80 Din; obsega tri drame: Košano, Tašano, Jovša. Ta zadnja sploh še ni bila na odru in tudi v knjigi izhaja sedaj prvič. Tašanin tekst je popoln s celim petim dejanjem. Poleg teh treh dram je knjigi dodan Stankovićev poizkus, da bi dramatičiral znani svoj roman: Nečista krv; isti: Stari dani (tretji zv. iz celotne zbirke »Vreme«; Bgd., 40 Din; Knjiga novele: Stari dani, iz starog jevanđelja, Prvine); Spomenica o Hercegovačkom ustanku 1875. godine (Bgd., cir., 80 Din; izdal Odbor za postavitev nevesinjskega spomenika; vsebuje med drugim: Hercegovački ustanak 1875. god. (uvodni članek VI. Corovića), Sredine i prilike iz kojih se razvila Nevesinjska buna (Vas. Popović), Vojvodina i Hercegovački ustanak (Vasa Stajić), Crna gora i Herce. ust. (Dušan D. Vuksan), Naši muslimani za vreme Nov. ust. (Hasan Repac). Koncu je priloženih več fotografij in dobra geogr. karta Hercegovine); Bogdan Popović: Antologija novije srpske lirike (S. B. Cvijanović, 6. izdaja, z uvodom, 80 Din); Rolland dr. Dušan Stojanović: Tolstoj (prev. »Svetlost«, Bgd., cir., 12 Din); Prot Stanko Ivanović: Spomenica Pašića (rektor cetinjskega sementišča je napisal zgodovino radikalne stranke in Pašićeve osebnosti, in to v verzih (lep deseterac!); kakor je videti, bo Pašić polagoma prešel med srbskim narodom v legendarno osebnost); dr. Pera Šoć: Crna gora (Cetinje, cir., 20 Din; politično-ekonomski zbornik. Govori o Jadranski in transbalkanski žel. progi, o turizmu v Crni gori, o njenih naravnih lepota, o gospodarskem stanju, o izuševanju Skadarskega jezera. Precej statističnih podatkov); dr. Uroš Krulj: Kriza parlamentarnizma i njegova reforma (S. B. Cvijanović, Bgd., cir., 10 Din; velikega uvaževanja vredna knjiga. Da bomo začetili, kako potrebna nam je parlamentarna ustava); Ljuba S. Jurković: Smrt Omera i Merime (Ljubljana, 7.50 Din; skica za kino-dramatizacijo nar. pesmi); Aristide Briand — Dr. Svetislav R. Petrović: Reči mira (Rajković i Čuković, Bgd., cir., 20 Din, prevod; predgovor napisal dr. Voja Marinković); Andra Gavrilović: Ogled istorijsko-trgovinske čitanke (pregled trgovine in prometnih sredstev v srednjeveški Srbiji); Mih. Avramović: Naše seljačko gazdinstvo (knjiga je rezultat tridesetletnega sistematičnega proučevanja srbskega kmetstva. Autor je eden prvih snovačev in propagatorjev zadrugne misli med Srbi); Jovan S. Jovanović: Pedagoška psihologija (Rajk. i Čuk., Bgd., cir., 200, 80 Din); Ing. Božidar Ranković: Vinarstvo (Bgd., cir., 224 str., 78 slik v tekstu, 80 Din); Gogolj-Glišić: Mrtve duše (ponovna izdaja v: Zabavniku Srp. Knj. Zadruga, v platnu 80 Din); Mirko G. Avakumović: Kratak pogled na Medunarodnu organizaciju rada (Drobna informativna brošurica o Mednarodnem uradu dela v Ženevi); Kosta D. Jezdić: Stojan D. Jovanović-Ribarać, političar i državnik (»Tucović«, Bgd., cir., 225 str., 25 Din; je kos spominov).

Revije: Zadnji dve številki Srp. Knj. Glasnika prinašati: pesmi G. Krljeva (Tri soneta), Bož. Koračevića, Branka Čukića, Franje Alfirevića; novele delo »Kraća pravoslavna (Milan Kašanin, prvi del), Seobe (Crnjaški, konec) in nekaj od Miroslava Križića; razprave in članki: Za narodni jezik naš (dr. Isidora Sekulić), Francusko-nemačko duhovno zbljenje (Muloš Trivunac), Mitologija moderne drame (Miloš Savković), Tacit (dr. Nikola Vulić, nadalj.), Kvadratura kruga i trisekcija ugla (dr. Mihail Petrović); v Znanstvenem pregledu je članek dr. Vinka Viterice: Pregled rimske književnosti, ki je obenem kritika istoimenske razprave dr. Veselina Čajkanovića.

Misao obsega v dveh zadnjih zvezkih: pesmi Janka Tufegđića, Radeta Drainca, Dušana Vasiljeva; proza Vlastimira S. Petkovića (Konkurencije), Milice Janković in M. St. Stefanovića; najobsežnejši in najinteresnejši je člankarsko-esejistični del: Slovenstvo in evrazijstvo (A. Kiese-weter), Duh i kultura 19. veka (Marko Car). Nekoliko podataka o muzici s obzirom na modernu (St. V. Živadinović, dalje), Slovenački književnici u Beogradu (Gr. Božavić, s Pjerovimi karikaturami), Tri estetska problema (uvodna razprava V. Živojinovića), Ruski narod i savremeni slovenski problem (G. Kapčev).

Letopis Matice Srpske: (omenjam samo razprave) Za ozdravljenje našega društva (R. Vr-

hovac), Mussolini i fašizam (Svetislav Banica), Poljsko slikarstvo (Kosta Strajnić), Fran Levtšik (Ljubica S. Janković, s tremi prevodi (pesmi: Crnogor-cem, Na vseh svetih dan in proze: Učeni kmet); Jankovića se mnogo peča s slovensko literaturo; lani je na Narodni univerzi predavala o Gregor-čiču in Cankarju), Kriza naše likovne umetnosti (Vasa Pomorišac); obširna kritika knjige Ivana Altinova: Vahodno vprašanje in nova Turška (So-fija, 1926).

Vel. Kikinda, 14. jul. 1928.

Tone P.

Zbori št. 7

Nedavno so izšli »Zbori št. 8 in že je na-povedana tudi št. 4. Zadnja številka prinaša v glas-beni prilogi mešan zbor »Jezdec«, ki ga je Jos. Pavšić priredil po E. Adamčevem solo pesni istega imena, priobčenem svojčas v Novih Akordih. Pesmica je ohranila Adamčevu noto, pa zveni v mešanem zboru zelo pestro in efektivno. Z altovim ge sv enajstem taktu in z des alta v devetem taktu na str. 25 bo najbrže pomota, ki jo je lahko po-pravil. Druga skladba je delo češkoslovaškega skladatelja Fr. Medfickega (Sisak) in nosi ime »Nedeljak in obravnava Domjančev tekst. Sklad-ba ni stilno nobena novost, pa je toplotno občutena in polnozvočna. Tretja skladba »Zborovc« je M. Zeleznikov zbor »Naši Materic«, v katerem ima svoj solo bas z orglami, zamenja ga ženski dvospev, sledi ves zbor, pred končnim zborom se oglašijo enoglasni vložek z orglami. Zeleznik je melodik in čustven harmonik lažjega, danes že malo za-starelega stila — ali pa skladba ni novejšega iz-vora. Danes gre zopet zares v glasbi in glasba se ne pojmuje več v smeri uspešnih dražljajev: ho-demo zopet preproste, linearne gradnje in notra-njega izvora. — Na čelu literarne priloge je slika koncerta Pěvčké Obce Čsl. od Velike noči leta 1928. O tem festivalu ima priloga tudi infor-mativen članek. Ostere piše o sodobni smeri zborov-skih skladb in zahteva čisto upravičeno, naj se sodobni pevec začne vzgajati v smislu linearne glasbe, ne več na podlagi akordike, kakor doslej. Med obema načinoma vzgoje je velik prepad. Dr. Schwab nadaljuje svoje zanimive spomine na Ipa-vece in obravnava to pot dr. Josipa Ipavca. Slede poročila o koncertih, društvihih itd.

Kako se slovenski jezik mrevari. Pred kratkim je nosila po hišah neka kolporterka lepo vezano knjigo ter jo ponujala strankam. Kazalo lepe slike najnovejših iznajdb, ameriška mesta in njihove nebotičnike, ter razne druge zanimivosti sodanjega časa. Papir je lep in fin, slike prvovrstne, tako da je marsikdo nasedel in kupil knjigo, ki nosi naslov: Znamenja našega veka, pojasnilo sedanjega polo-žaja sveta, napisal L. R. Conradi. Nakladno društvo G. Sasić in Co., Novisad - Zagreb. Vsebinska knjige je zmes iz zgodbe stare zaveze, o Kristusu in iznajdbah. O vsebini ne pišem, ker ni nič novega, pač pa o strahovitim jeziku, ki tako obdaja, da ni mogoče čitati. Kdo je tako mrevaril slovenski jezik? Če se že špekulira s tem, da se bo knjiga prodajala Slo-vencem, naj bo vsaj pisana v dostojnem jeziku! Kako je moglo kaj takega natisniti in še tako fino opremiti »Nakladno društvo G. Sasić in Co.«? Mo-tijo se gospodje v Zagrebu, če mislijo, da je za nas vse dobro in da nas lahko zalagajo s takimi knji-gami. Naj navedem le nekatere gorostasnosti, ki so me zbodle pri samem prelistovanju: zavrigne nje-gova znamenja, zemljo, katero tišči ni poznava, po-znanjevalac ljudskih src, božjih otrokov, z mrtvih vstajenje, branijoč piščeta od ptice roparice, vse trije sodbe, katerega je Galbe vrgnil s prestola. Vendar pa nikdar še ni bilo takšne svetovne vojs-ke kakor tiste poslednje, niti bo takšna, ki bo za tisto nastopila; vojske preteklosti so bili sporovi izmed artilerije in inženjerov. O tistimi čudeži di-mi... itd. itd. Med slikami, ki zavzemajo celo stran, je ena, pod katero je napis: »Na bregu izpred ene velike ruske lakote« — Slovenci imamo sami toliko lepih in dobrih knji-g, a žal, ne moremo mi-sliti na to, da bi jih kupili. Pride pa tako spako-vanje našega jezika v lepi, fini opremiti, zgovorna kolporterka govori in govori, pa ti našega človeka premoči za 40 Din, s katerimi bi imel lahko umet-niško povest naših pisateljev-prvakov. Naše knjige skromno molče v izločbenih oknih in zalozah, ker se ne ponujajo po stanovanjih po zgovorni kolpor-taži. Sicer pa bi morala po mojem mnenju take vrste knjige, ki jezik na tak barbarski način pačijo, oblast kot taka enostavno prepovedati!

Henrik Sienkiewicz:

Na polju slave

Povest iz časa kralja Jana Sobieskega.

»Tako vedno pravijo ljudje in baš zato bo prav, če vas slednjič kdo v roke dobi.«

»A to bodo nežne roke!« je odgovoril Pongovski tako veselo, kakor bi bilo težko od njega pričakovati. Vozili so se prav počasi, kajti na vasi je bilo strašno blatno. Iz Radoma so se bili odpeljali dokaj pozno popoldne in zato je zdaj že nastopala noč. V okencih kmečkih bajt na obeh straneh ceste so se svetilke lučke in so metale rdečkaste proge na razoro-ano cesto. Tu in tam se je od plota nejasno zarisala postava kake ženske ali kmeta, ki se je hitro odkril in se nizko priklonil, čim je zagledal potnike. Že ti prenziki pokloni so kazali, da je Pongovski res znal držati ljudi v pesteh, da je bil celo pretrd z njimi in župnik Vojnovski je že imel vzrokov dovolj, da mu je s prižnice očital preveliko strogost. A v tem trenu-ku je imel stari šlahčič mehkejšo srce kakor po navadi. Ko je zagledal te ponižno sklonjene postave in pohlevna okna ob tleh, je celo rekel:

»Tudi podložnikom storim katerokoli veselje: ona se je vedno zavzemala zanje.«

»O, tisto bo že prav!« je odgovoril prelat. Nato sta obmolknila. Pan Gedeon je nekaj časa sledil svojim mislim, nato pa se vnovič oglašil:

»Sicer vem, prečastiti, da ne potrebujete nobe-nega nasveta, a to ji že morate povedati, da hočem vse urediti v njeno korist in da samo na njo mislim. Če pa bi se upirala (tega sicer ni pričakovati, a ven-dar!), potem bi jo lahko tudi malo ošteli...«

»Saj ste dejali, da je ne boste silili!«

»Sem, in ji tudi nočem groziti in je oštevati. Vendar pa je druga stvar, če jo kdo opozori na njeno nevhvalnost, posebno če to stori duhovni gospod.«

»Le prepustite vso zadevo meni, gospod. Če sem

jo že prevzel, se tudi potrudim, da jo speljem do čim ugodnejšega zaključka. Vsekakor pa vam vnaprej povem, da se pomenim z dekletom le delicatissime (najdelikatneje).«

»Prav, prav! Samo še eno besedo. Tačevski se ji je hudo pristudil. A vendar, če bi tako nanesel po-govor, bi menda kazalo še karkoli o njem pripomniti.«

»Če je res tako storil, kakor ste mi pravili, potem nequam est.«

»Zdaj smo že tu. No! V imenu Očeta in Sina...«

»In Svetega Duha — amen!«

Dospeli so domov, a nihče jim ni prišel naproti. Kolesa niso nič ropotala radi velikega blata, psi pa na znane ljudi in konje niso lajali. V veži je bila tema, kajti služničad je posedala menda v kuhinji. Tako je naneslo, da se ni nihče prikazal, ko je Pongovski prvič zaklical: »Ali ni nikogar tu?« Ko pa je ponovil ta klic in sicer z ostrejšim glasom, je prišla ven gospodična sama.

Stopila je v vežo s svečo, ki jo je ščitila z roko pred preprihom in se ustavila pred vrati, kajti videla ni nikogar: bila je namreč v luči, medtem ko je pri-šlece skrivala tema. Gospoda pa sta se tudi oglašila šele trenutek pozneje. Sprva se jima je zdelo namreč kot posebno znamenje, da jima prva prihaja naproti baš gospodična. Potem pa sta se tako zavzela nad njeno lepoto, kot da bi jo poprej ne bila še nikoli videla. Prsti, s katerimi je zastirala svečo, so se zdeli rožnati in prozorni. Luč ji je švigala po prsih, ji raz-svetljevala usta in drobni obrazek, ki pa se je zdel malce zamišljen in otožen, morebiti radi tega, ker so bile oči ostale v globoki senci. Čelo in svetli, keska-tajoči se lasje, ki so se vzpenjali vrh njega kakor krona, so žareli v luči. Krog in krog s temo obdana, vsa žareča in tiha, je stala pred njima kakor pravi, iz rožnate svetlobe stikani angel.

»O, za Boga milega, to je pa res privid!« je rekel prelat.

Pongovski pa je zaklical: »Anulja!«

Sport

AVTOMOBILSKA GORSKA DIRKA SARAJEVO — VRH TREBEVICA DNE 22. JULIJA 1928.

Avtomobilski klub Kraljevine SHS, Sekcija Sa-rajevo priredi dne 22. t. m. avtomobilsko gorsko dirko Sarajevo — Vrh Trebeviča, dolžina proge 14.6 kilometrov. Dirke se lahko udeležijo člani Avtomobil-skega kluba Kraljevine SHS, člani ostalih klubov ino-zemstva, ki pripadajo Mednarodnemu združenju pri-znanih avtomobilskih klubov ter poklicni šoferji. Ti poslednji pa samo v drugi kategoriji.

Dirka se v dveh kategorijah: a) dirkalni vozovi in b) sportski in potniški avtomobili. Za člana Kluba, ki doseže najboljši čas dneva je določena častna nagrada Nj. Visočanstva Kneza Pavla, predsednika Avtomobilskega kluba kraljevine SHS. Poleg drugih nagrad so nekatere tudi od Centralne avtomobilskega kluba v Beogradu. Za profesionalne šoferje so dolo-čene nagrade v gotovini. Rok prijave je do 20. t. m. opoldne odnosno s dvakratno takso do 22. t. m. 10. predpoldne.

Članom kakor tudi nečlanom, ki bi se namera-vali udeležiti te zanimive dirke so na razpolago na-fančnejši podatki v tajništvi Avtokluba, Kongresni trg 1. l.

KAKO SLAVI URUGUAY SVOJE OLIMPIJSKE »AMATERE«.

Ko so v Uruguayu zaznali za zmago svojega no-gometnega moštva, je bilo navdušenje seveda velikan-sko; tembolj, ker so prejšnje igre z Argentino vzbujale upravičen strah. Prav lahko razumemo, da je na pobudo sportnih zvez in na željo splošnosti sklenila uprava glavnega uruguayskega mesta Montevideo, da se neki trg v spomin na drugo olimpijsko zmago pre-krsti v olimpijski trg. Nerazumljiv in v popolnem nesprotju z idejo olimpijskih iger je pa sklep uru-guayske vlade, da se razdeli med člane olimpijskega nogometnega moštva denarna vsota 20.000 pesov. To je zelo velik znesek. Vidimo, kako kljub vsem na-porom ideja amaterskega zmeraj bolj propada. Niti to jim ne pride več na misel, da bi malo bolj prikrto delali.

4 X 100 m v Amsterdamu.

Dvakrat že smo v zadnjem času poročali, da je nemška sprinterska vrsta zboljšala ameriški rekord v teku na 4 X 100 m od 41 na 40.8 sekund. Vrsta je obstojala prvič iz Wichmanna, Cortsa, Houbena in Körniga, drugi iz istih tekačev razen Wichmanna, ki ga je namestil Geerling. O Geerlingu smo že pisali, da postaja najboljši nemški sprinter. Na tekača pride 10.2 sekund. Svetovni rekord na 100 m je 10.4. Hitrejši čas v vrsti je zlasti posledica predaje palice; pri vsaki predaji je na razpolago 20 m prehoda, tako da pri-čnejo trije tekači svoj tek že z letičnim startom in so v začetku svoje prave naloge že v polni brzini.

Zgodovina dosedanjih olimpijskih iger na 4 X 100 m je v kratkem tale: Leta 1912 je bilo za Stock-holm pripravljenih 12 vrst, startalo jih je 8. Končni boj se je vršil med Anglijo, Nemčijo in Švedsko; zmagala je Anglija po ljuti borbi proti Nemčiji z 42.8. Nemci so dosegli v predteku čas 42.6, in ta čas so priznali pozneje kot svetovni rekord. Leta 1920 v Antwerpnu so premagali Amerikanci Paddock, Scholz Murchi-son in Kirksey vse nasprotnike in so zboljšali rekord na 42.2. Za Pariz l. 1924 se je prijavilo 23 narodov, 8 jih ni nastopilo. Zmagala je ameriška vrsta Clarke, Hussey, Leconey in Murchison; v predtekih je dosegla čas 41.2 in 41 sekund ter je teh 41 sek. v končnem teku ponovila. Sedaj so Nemci prišli na 40.8. Borba za 4 X 100 m bo v Amsterdamu med najzanimivej-šimi in najsrditejšimi.

Socialni vestnik

Konec privatnih posredovalnic za delo

1. Splošno.

Minister za socialno politiko je izdal na pod-lagi zakona o zaščiti delavcev naredbu o privatno-posredovalnih borzah dela. V »Službenih novinah« je bila objavljena dne 27. jun. 1928, v veljavo pa je stopila dne 12. julija 1928. Naredba ureja pri-vatne posredovalnice za delo in službe na celom ozemlju kraljevine SHS enotno. Za Slovenijo, kjer imamo troje javnih borz dela, — v Ljubljani, v Celju in v Mariboru — pomenja ta naredba de-jansko ukinitve vseh privatnih posredovalnic za delo, ki se kot obrtna podjetja bavijo radi zaslužka s posli posredovanja dela delavcem.

Naredba je dobra in bo tako delavcem kot hišno-gospodinjiskim poslom socialno mnogo koris-tila. Privatne posredovalnice so šušmarile v celoti: ne poznavao delovnega trga, ne strokovnega po-ložaja posameznih delavskih strok, so hlastale samo za dobičkom. Spričo pomanjkljivosti obrtno-nadzo-ralnega aparata se tarifi za vpisnino in posredo-vanje niso držali. Pritožbe v tem oziru so bile na

dnevnom redu. Dočim so strokovne organizacije in javne borze dela dotok s kmetov in mesta in indu-strijska središča delavstvu v prid stalno zadrževale, so ga privatne posredovalnice pospeševale, ker jim je naval v pisarne donosil dobiček. Najbolj jasno se je moglo to videti v jesenskih in zimskih me-secih, ko so trumoma oblegala te posredovalnice kmetjska dekleta, iščejo zaposlitve v hišnem gos-podinjstvu. Privatne posredovalnice so imele posla čez glavo, a tudi dohodke sijajne. Nihče pa se ni ogle-sil: »Dekleta, domov pojdite! Tu gleda beda izza vsakega vogla, toliko je služkinj brez posla.«

Zasluga za omenjeno naredbu gre »Jugoslo-vanski strokovni zvezi« in v njej včlanjenjeni »Po-selski zvezi«, ki je potom svoje delegacije v »De-lavski zbornici za Slovenijo« vedno delala za uki-njenje privatnih posredovalnic za delo. Enako je treba omeniti tu dr. Andreja Gosarja, ki je kot minister za socialno politiko reorganiziral javne borze dela, jih postavil na sigurne trajne noge in jim dal priliko, da se razmahnejo. Vanje j prišel nov duh, in centralni odbor javnih borz dela z g. dr. Krmpotičem na čelu je bil na svojem mestu.

2. Glavne določbe naredbe.

1. Posredovalnice, ki jih ustanove samupravne oblasti, razne javne korporacije, podporne in do-brotvorne družbe ali delavske organizacije, ne ve-ljajo za privatne posredovalnice borze dela.

Strokovne organizacije bodo torej svojim čla-nom lahko posredovale delo. Pri nas v Ljubljani, v Celju in Mariboru pride vpočetju predvsem »Po-selska zveza«. Baš hišno-gospodinjiskim poslom so napravljale privatne posredovalnice največ zla.

2. V krajih, kjer poslujejo javne borze dela, njih podružnice ali ekspoziture, se dovolila za otv-oritev privatnih posredovalnic za delo sploh ne sme več dajati. — V Sloveniji bodo torej vse posre-lo-vanje dela prevzele borze dela v Ljubljani, Celju, Mariboru in Murski Soboti.

3. V krajih, kjer obstoje posredovalnice samo-upravnih oblastev, javnih korporacij, profesionalnih organizacij v smislu obrtnih zakonov, podpornih in dobrodelnih družb ali delavskih organizacij, se smejo izdajati dovolila samo ako ni ugovora od strani od teh. Ugovor sepr dovolilo ima odločilno moč!

4. Tam, kjer se bodo privatne posredovalnice za delo ustanovljale, je pridobivanje dovolil vezano na stroge predpise, ki onemogočajo vsako šušmar-stvo in izrabljanje ter ščitijo delavstvo na celi črti. Poleg tega bodo morali kompetentje vlagati visoke kaveje: v mestih do 50.000 prebivalcev 2000 Din, v mestih nad 50.000 prebivalcev 5000 Din in v mestih s čez 100.000 prebivalci 10.000 Din. Poslo-vanje privatnih posredovalnic za delo, kolikor jih bo sploh še ostalo, bo urejeno v celi državi enotno in bo stalo pod strogim nadzorstvom pristojnih oblasti.

5. Kazni za prestopke so odmerjene od 500 do 5000 Din, ob ponovitvi poleg denarne še zaporne kazni od enega do treh mesecev.

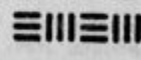
6. V krajih, kjer so že ustanovljene javne borze dela, njih podružnice ali ekspoziture, in v neposredni bližini teh krajev se zatvorijo vse pri-vatne posredovalnice brez odškodnine: a) v šestih mesecih vse tiste, ki so bile dovoljene brez odo-brenja ministrstva za socialno politiko, ko je že stopil v veljavo zakon o zaščiti delavcev; b) v enem letu pa tudi vse ostale.

Z drugimi besedami: Po šestih mesecih bo prenehala pri nas večina privatnih posredovalnic za delo, 12. julija 1929 pa popolnoma vse.

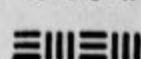
Podrobnosti nilem omenjal. Za javnost niso važne, prizadeti si jih bodo pa, hoče-noče, itak morali dobro ogledati. Naredbo po poleg drugih v posebni brošuri izdala »Delavska zbornica za Slo-venijo«.

Prvi uspeh te naredbe bo pač tu, da se bo poslovni promet javnih borz dela silno povečal, — posebno še v ženskem oddelku. Pri nas so spričo neprimernih lokalov, v katih se nahaja borza dela, ženske na javni posredovalnici bolj redka prikazen. Ko pa se bo borza dela za zimo vselila v palačo »Delavske zbornice« v Copovo ulico poleg Okrož-nega urada, bo bolje. Tam bodo imele ženske po-sebno, od moških ločeno čakalnico in v IV. nad-stropju posebne azile. V Celju bo borza tudi kmalu pod lepim krovom, Maribor pa ima itak še dovolj prikladne lokale.

Zrastle je s to naredbu tudi pomen delavskih strokovnih organizacij, ki so v njej močno poudar-jene in bodo delo lahko mirno posredovale. »Po-selska zveza« n. pr., tako blatena sedaj po privatnih posredovalnicah, je dobila z njo najboljše zadošče-nje. Njeni članci, Ivani Godeša, delegatini »De-lavske zbornice« pa čast! Dobro se je zavzemala za svoje organizirane in neorganizirane tovaršice. Tišči nas še pomanjkljivi »Poselski red«. Bog in sreča junaka: tudi on bo že prišel v paco!



LAUDSKA KNJIZNICA je založila Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23 zvezek: A. Sheehan, Nodlag. Povest iranskega dekleta, 24 Din, vez 82 Din. — 24 zvezek: A. Murby, Banka. Lubiško-rbška povest, 22 Din, vez 80 Din. — 25 zvezek: Haggard, Hti cesarja Montume, 82 Din, vez 42 Din. — Štorček in njegove burkaste hijugije, 14 Din, vez 22 Din. — 27 zvezek: Pregelj, Otročji solina, 24 Din, vez 82 Din.



MALI OGLASI
Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službodobe

Učenka
v trgovino z mešan. blagom, se sprejme. Izobrazba 3 gimnazije ali 3 realke. - Preskrba izven trgovine. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Učenka«.

Kuharico
rabim za 14 dni za namo domestilo na dopust odšle kuharice. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Dopust kuharice«.

Mizarski pomočnik
samostojen, za stavbeno delo, se sprejme. Delo stalno. T. Jeglič, mizarstvo, Radovljica.

Ključavničarskega vajenca
sprejem takoj. Franc Kosmač, Jeranova ulica šte. 5, Ljubljana.

Učenka
za strojno pletenje se sprejme pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi pod št. 6540.

Dva mizarska pomočnika
vajena vsakega dela, se takoj sprejmeta za stalno delo pri mizarju Josipu Kuharju v št. Vidu nad Ljubljano.

Pletilka
katera zna pletiti poleg drugih pletenin tudi nogavice na stroj št. 12/27, se sprejme na deželi. Delo akordno. Hrana in stanovanje izven. Naslov v upravi lista pod št. 6556.

2 mizar. pomočnika
dobro izurjena za pohištvo se sprejmeta. Prednost imajo samci in z znanjem plesanja. Ponudbe na Peter Kobal, Kranj.

Zasluzek

Zastopnike
za prodajo drž. srečk na obroke, iščem o. Sijajni, brezkonkurenčni zaslužek. Razen izdatne provizije še »posebno fiksno nagrado« za gotovo količino srečk. - Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25.

Stanovanja

Sobo
preprosto, opremljeno - oddam takoj v centru. - Jurčičev trg 2/II., desno.

Sobo
prazno, podstrešno, takoj oddam. Novi Vodmat 62.

Vnajem

V najem
se odda na več let primeren lokal za trgovino (soba, kuhinja). Informacije: Lipovci pri Beltincih, Prekmurje.

Posestva

Posestvo
okoli 10 orolov, z gospodarskim poslopijem, lep vinograd, sadonosnik, njive, gozd in travnik, 10 minut od glavne ceste, se prodaja; cena 50.000 dinarjev. - Martin Drobne, Levč, Laporje.

Oklici
Hiša v Ljubljani, Cerkevna ulica 5 in k tej hiši pripadajoča zemljišča se bodo prodajala kosoma na prostovoljni dražbi, katera se bo vršila
v petek dne 20. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v pisarni notarja Hudovernika v Ljubljani. Vsak dražitelj mora pred dražbo položiti kot vadij 16% vzklicne cene. Natančneje se poizve v pisarni tega notarja.

Lepo vilo
z velikim, lepo ograjenim vrtom, velikim gospodarskim poslopijem z lepimi skladišči, pripravno posebno za veletrgovino, prodaja Martin Jančigaj, Ljubljana, Zg. Šiška.

Kupimo

Banjo
kopalno, emajlirano in umivalnik, kupim. Ponudbe pod »Banja« na upravo lista.

Prodamo

Zidno opeko
vsakovrstno, nudi v poljubni množini in največje nove opekarni na Crnučah, Franc JERKO, pošta Ježica.

Malinov sok
izvrsten, pristen, dobite pri Lovro Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica.

Drva
suha, smrekova (skrajniki in žamajle), imam vedno v zalogi po nizki ceni. - Dostavim tudi na dom kamorkoli v Ljubljano ali bližnjo okolico. Pišite na naslov: Pavel Božnar, les. trgovina, Polhov gradec pri Ljubljani.

Naprodaj
imam tri lesene stružnice in brus, 1 meter velik, 6 cm širok, po ugodni ceni. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6518.

Hrastova klada
lepa, nova, za kovače, 200 kg težka, naprodaj radi selitve za 250 Din. Franc Lončar, elektrarna, Moste pri Ljubljani.

Obrt

Pletilja
z lastnim strojem in večletno prakso vzame vse vrste pletenin v delo na dom. - Naslov v upravi Slovenca pod »Pletenje« št. 6534.

Sejmarji, pozor!
Najlepše in najboljše piškote dobite v modičariji B. Grah, Kolo-dvorska ul. 11. Ljubljana.

V Mariboru
je najugodnejši nakup galanterije - drobnarije - parfumerije - papirja - pletenin - čevljarških potrebščin - motvoza - vrvarskih in pletarskih izdelkov - na debelo in na drobno - pri DRAGO ROSINA, Vetrinjska ulica št. 26.

Volna in bombaž
za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Zidovska 4.

Razno

Jetika
se ozdravi, pri zdravniku dr. Pečnika, zavod Sečovo, železniška postaja Rog. Slatina, Štajersko.

Pozor zastopniki srečk na obroke!
Popolnoma novi najboljši pogoji!
Pišite v lastnem interesu pod šifro »Beskonkurenčna zarada 367-1« na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska 28.

Visoka tehniška in kolonial. šola

Početak 15. oktobra inženjerski oddelki 2 in 3 leta, mehanika, elektrotehnika, kemija, industrija, avtomobilizem, trgovina, kolonije. - Istotako tudi pripraven enolet. oddelek. Ugodna in cena oskrba. Programi na zahtevo. 51 A Quai d'Amecour, Liège (Belgija).

Koruzo za krmo
oddaja najceneje veletrgovinska žita in moka A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta št. 2.

Drva

bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga
V. SCAGNETTI
v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Predno gradite
vodno kolo
zahtevajte ponudbe za
vodne turbine
od tvrdke
G. F. Schneider
podjetje za gradnjo vodnih turbin
Škofja Loka



Kopalne potrebščine po nižanih cenah

ZA DAME:

kopalne čepice	Din 7
kopalni čevlji	28
kopalni tricot v vseh barvah	44
kopalna obleka, čista volna	145
kop. obleka jaquard (novost)	169
kop. obleka iz melanese blaga	159
kop. tricot iz melanese blaga	120
kopalni plašči iz frotirja	240
solnčniki	88

Razglas

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje
oddajo naprave nekaterih cestnih kanalov
Ponudbe je pod običajnimi pogoji vložiti pri mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II, do ponedeljka, dne 23. julija 1928 do 11. ure dopoldne. Tam se dobe vsi potrebni razpisni obrazci, proračuni in načrti.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 17. julija 1928.

Radio
Nauk o radiotehniki
Spisal Leopold Andreó
Broširan Din 60.—, vezan Din 76.—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.



Pokončava hitro in temeljito
muhe, komarje, molje, stenice, bolhe, ščurke, mravlje, uši in vse druge škodljive mrčese in njihova jajčeca.
Dobiva se v vseh boljših trgovinah.
Anglo-Jugoslavensko peirolejsko d. d.
Ljubljana, Kralja Petra trg 2

Štev. 4373.
OGLAS
V pisarni štaba komande inženjerije IV. armijske oblasti v vojašnici Kralja Petra Velikega Osvoboditelja se vrši dne 25. julija leta 1928. ob 11. uri dopoldne ustmena licitacija za dobavo:
50.000 kg Portland cementa.
Odjem po potrebi.
Pogoje je mogoče vpogledati vsak dan ob uradnih urah v štabu komande.
Varščina 5% celokup. ponudene vsote.
Iz pisarne komande inženjerije IV. armijske oblasti v Ljubljani.

Natečaj
za sprejem gojencev v nižjo šolo vojne akademije.
I.
Letos se bo sprejelo v nižjo šolo vojne akademije do 440 gojencev. Šola prične 1. oktobra in traja tri leta.
Kandidati, ki se udeležijo natečaja za to šolo, morajo spoštovati naslednje pogoje:
1. da so državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev; 2. da so popolnoma zdravi in za vojaško službo sposobni; 3. da so dobrega vedenja; 4. da niso mlajši od 16 in ne starejši od 21 let; 5. da so na gimnaziji ali realki napravili zrelostni izpit, ali pa dovršili z vsaj dobrim uspehom osmi, sedmi ali šesti razred gimnazije ali realke; 6. da imajo dovoljenje svojih staršev ali varuhov.
II.
Svojeručno napisana prošnja, s katero se kandidati prijavljajo, mora biti vročena upravniku vojne akademije najkasneje do 10. avgusta t. l. Te prošnje mora vsak kandidat priložiti tale dokazila: 1. domovinski list o državljanstvu; 2. krstni list; 3. šolsko spričevalo v izvorniku; 4. pismeno dovoljenje staršev ali varuhov, s potrdilom pristojnega oblastva, da kandidat more stopiti v šolo; 5. zdravniško spričevalo drž. zdravnika in kraja, kjer živi kandidatova rodbina. S tem spričevalom v zvezi je tudi zdravniški pregled kandidata v najbližji stalni vojni bolnišnici. Vsa tu navedena dokazila in prav tako tudi prošnja morajo biti po predpisu kolkovana.

III.
Vsi prijavljeni kandidati, ki bodo po svojih pravih dokumentih uvrščeni med natečajnike, morajo priti osebno, a da ne čakajo posebnega poziva, dne 1. septembra t. l. ob 7 v vojno akademijo na zdravniški pregled in k nadaljnjemu postopku za sprejem v šolo. Ti kandidati dobe, če se obrnejo na svojega poveljnika vojnega okrožja, brezplačne železniške ali parobrodne vozovnice do Belgrada.
OPOMBA. 1. Vse podrobnosti glede nadaljnega postopanja zaradi sprejema gojencev v nižjo šolo vojne akademije dobe kandidati v objavljenem natečaju. Te natečaje je uprava vojne akademije poslala: poveljnikom vojnih okrožij, ravnateljem gimnazij, okrajnim zdravstvom in županstvom. — 2. Obrazec za zdravniško spričevalo, s katerim gre kandidat k zdravniku na pregled in nato na pregled v stalno vojno bolnišnico, more vsak kandidat dobiti pri poveljniku voj. okrožja ali pri upravi vojne akademije. — 3. Sprejemni izpit morajo napraviti vsi kandidati razen tistih, ki imajo zrelostni izpit in prihajajo neposredno iz državnih šol.